

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять дев'ята

Стенограма пленарного засідання
19 червня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять дев'ята

*Стенограма пленарного засідання
19 червня 2024 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 19 червня 2024 року)

Частина двадцять дев'ята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...7
Голосування пропозиції про запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України Генерального прокурора	...8, 39
Ратифікація:	
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Литовської Республіки про право членів сімей працівників дипломатичних представництв і консульських установ здійснювати оплачувану діяльність	...8
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Радою Міністрів Республіки Албанія про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ	...8
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Словацької Республіки про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ	...8
Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про обмін та взаємну охорону інформації з обмеженим доступом	...14
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...17
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про статус осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією Російської Федерації проти України, та невідкладні проміжні репарації»	...18

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та з продовженням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про Військову поліцію»	...21
Виступ Маршалка Сейму Республіки Польща Шимона ГОЛОВНІ	...26
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та з продовженням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження діяльності Військової поліції»	...32
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» щодо уточнення вимог до осіб, які входять до складу Наглядової ради Національного антидопінгового центру»	...39
Прийняття в першому читанні за основу з урахуванням пропозиції комітету та доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 52 Закону України «Про фізичну культури і спорт» щодо уточнення вимог до осіб, які призначаються членами наглядової ради Національної лабораторії антидопінгового контролю»	...39
Відхилення проектів законів України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції»	...46
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг»	...50

Відхилення проекту Закону України «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля»	...53
Внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах	...59
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін до статті 155 «Про судоустрій і статус суддів» щодо організації роботи судів»	...61
«Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо особливостей управління культурними цінностями та іншими активами»	...64
«Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» щодо проведення перевірок в частині вчинення мобінгу»	...68

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
19 червня 2024 року, 10 година 9 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Запросіть депутатів до залу, будь ласка, будемо розпочинати роботу.

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви в пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Сьогодні день народження нашої колеги народної депутатки України Вікторії Олександрівни Гриб. Привітаймо колегу (*Оплески*). Вікторіє Олександрівно, бажаємо вам міцного здоров'я, наснаги та нових здобутків на благо України (*Оплески*).

Шановні колеги, сьогодні ми відзначаємо дуже важливе професійне свято – День фермера. Фермери – це люди, які пов'язали своє життя з безцінним даром природи – землею. Щоденно, незважаючи на безперервні рашистські обстріли, ризик натрапити на міни, інші воєнні випробовування, фермери роблять свою справу, щоб забезпечити мільйони людей необхідними продуктами. Ми вдячні нашим фермерам за працю, що дарує нам якісну та натуральну українську продукцію навіть у надскладні часи, коли Україна долає воєнні виклики. Зі святом вас, колеги! З Днем фермера!

Сьогодні також Міжнародний день боротьби з сексуальним насильством в умовах конфлікту. Відповідно до норм міжнародного права сексуальне насильство, пов'язане зі збройною агресією російської федерації проти України, кваліфікується як воєнний злочин, злочин проти людяності та катування.

Запевняємо, що за ці та інші злочини, скоєні рашистськими загарбниками, невідворотно настане відповідальність.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Понад два роки Україна перебуває в умовах широкомасштабної збройної агресії з боку російської федерації. Держава-терорист продовжує проводити геноцидну політику щодо України та українського народу, намагаючись знищити нашу державність, національну ідентичність, мову, культуру, традиції, демократичний устрій. Проте історія свідчить, що народ, який бореться за свою свободу, неможливо перемогти. Український народ та його героїчна армія доводять це щодня, рішуче даючи відсіч рашистським загарбникам на всіх фронтах.

Прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять захисників та захисниць, які віддали своє життя за Україну, її суверенітет та незалежність, а також мирних громадян, які загинули внаслідок російської агресії. Вічна пам'ять.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло. Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 155.

Проголосували: за – 155, проти – 4, утрималися – 2.

Геращенко – з процедури, і будемо переходити до першого питання.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Президент Парламентської асамблеї Ради Європи готує відповідне звернення щодо того, що «западный окружной суд» країни-агресора засудив нашого колегу Олексія Гончаренка на 10 років, умовно, ув'язнення за його екстремізм і зрозумілу патріотичну проукраїнську позицію. Ми вважаємо, що Верховна Рада України також має відреагувати на це, і чекаємо реакції керівництва парламенту та колег. Це перше.

Друге. Нагадуємо, що ми викликали Генерального прокурора щодо дуже важливих питань незаконного збагачення його підлеглих. Але так само наша фракція звернулася до Генпрокурора з питанням щодо взяття під особистий контроль скарги журналістів, зокрема Укрінформу, на цензуру. Такі питання завжди в зоні особливої уваги саме генеральних прокурорів, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити Геращенко, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ми отримали дуже дику відповідь. Генеральний прокурор відповів, що за територіальною підсудністю справа передається до прокуратури міста Києва. Хочу нагадати, що питання перешкоджання журналістській діяльності – це завжди особлива увага Генерального прокурора і його відповідальність.

Ми просимо в контексті того, що до залу прибуде Генеральний прокурор, ми запросили його, так само звернутися до нього з вимогою надати нам інформацію, як Генеральна прокуратура розглядає питання темників, цензури в Укрінформі.

Прошу поставити це питання на голосування.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Ірини Володимирівни Геращенко, як вона її і сформулювала. Прошу голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, переходимо до розгляду законопроектів № 0254, № 0257 та № 0277.

Ставлю на голосування пропозицію про об'єднання обговорення та розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Литовської Республіки про право членів сімей працівників дипломатичних представництв і консульських установ здійснювати оплачувану діяльність» ([№ 0254](#)), проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Радою Міністрів Республіки Албанія про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ» ([№ 0257](#)) і проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Словацької Республіки про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ» ([№ 0277](#)). Прошу голосувати.

«За» – 189.

Рішення прийнято.

Переходимо до обговорення. Запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Є представник МЗС? Тоді, будь ласка, представте законопроект. Усі три? Збільшіть час на виступ пані заступниці міністра до 3 хвилин.

Для доповіді щодо трьох законопроектів запрошується заступниця міністра закордонних справ України Боровець Ірина Геннадіївна. Будь ласка.

БОРОВЕЦЬ І.Г., заступник міністра закордонних справ України. Доброго ранку, шановні депутати! Я хочу представити вам три проекти законів про ратифікацію угод між Кабінетом Міністрів України та урядом трьох країн. Це типові законопроекти, майже ідентичні, про право членів сімей працівників дипломатичних представництв та консульських установ здійснювати оплачувану діяльність.

Почнемо з угоди з Урядом Литовської Республіки. Метою угоди, яку було підписано наприкінці минулого року, є встановлення на постійній та взаємній основі правових підстав для реалізації членами сімей працівників дипломатичних представництв і консульських установ права здійснювати оплачувану діяльність. Реалізація угоди не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

Ратифікація угоди та набрання нею чинності дасть можливість встановити на взаємній і постійній основі правові підстави для реалізації членами сімей співробітників дипломатичних представництв і консульських установ України в Литовській Республіці права на працю, для забезпечення підвищення рівня своєї кваліфікації та подальшого професійного розвитку. Хочу також сказати, що на сьогодні підписані 22 подібні угоди, 17 з них у дії.

Переходжу до наступного законопроекту. Подібну угоду ми хочемо ратифікувати з Радою Міністрів Республіки Албанія. Я не знаю, чи варто говорити те саме, оскільки предмет угоди такий же. Можу лише сказати, що цей документ погоджено без зауважень усіма причетними міністерствами. Мета угоди така сама: створення правових засад для працевлаштування членів сімей дипломатичного та іншого персоналу дипломатичних представництв і консульських установ направляючої держави.

Реалізація угоди не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету та дасть змогу створити на постійній і взаємній основі можливості для реалізації права на працю членів сімей дипломатів.

Відразу можу перейти до законопроекту № 0277 про ратифікацію подібної угоди з Урядом Словацької Республіки. Так само хочу сказати, що реалізація угоди не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету. Ми її нещодавно підписали, буквально у квітні. Словацька сторона зі свого боку в установленому порядку поінформувала про виконання внутрішніх державних процедур з набрання чинності угодою.

Отже, прошу підтримати законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Геннадіївно.

Доповідати щодо законопроектів мають два комітети. Тому я, напевно, спочатку запрошу представника одного комітету, потім – другого.

Для співдоповіді від комітету запрошується перший заступник голови Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Галайчук Вадим Сергійович і потім – голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Мережко Олександр Олександрович, по 2 хвилини. Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Прийняття цих законопроектів щодо ратифікації, як уже доповіла представниця МЗС, дозволить нам завершити процедури, необхідні для того, щоб члени сімей наших дипломатів у відповідних країнах могли отримати можливість працювати, підвищувати свою кваліфікацію, тобто будуть захищені їх трудові й соціальні права.

Комітет на відповідному засіданні 13 березня, розглянувши ці законопроекти, рекомендував Верховній Раді прийняти їх за основу та в цілому. Тому велике прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 20 травня 2024 року розглянув проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Радою Міністрів Республіки Албанія про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Прийняття проекту закону дасть змогу завершити всі внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання чинності угодою, що дозволить встановити на взаємній і постійній основі правові підстави для реалізації членами сімей працівників дипломатичних представництв і консульських установ права здійснювати оплачувану діяльність, а також позитивно вплине на створення сприятливих умов для розвитку та зміцнення українсько-албанських відносин на основі принципу взаємності та паритетності.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та прийняти проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Радою Міністрів Республіки Албанія про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ» за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до обговорення. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Ватрас, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Богдану Яременку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Васильович Яременко. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Доброго ранку! Шановні колеги, мова йде про дуже маленьку нішеву групу членів родин дипломатів – іноземних дипломатів, які працюють в Україні, та українських дипломатів, які працюють за кордоном. Ви знаєте, що кожна держава намагається захищати свій ринок праці, відтак працевлаштування іноземців – як правило, складний адміністративно-бюрократичний процес. Змінити це найлегше, коли мова заходить про членів сімей дипломатів, уклавши двосторонні угоди. Сьогодні ми маємо справу з такими спробами захистити права невеликої групи наших громадян, надавши відповідні права невеликій групі іноземних громадян. Ми захищаємо права наших громадян на працю, на реалізацію себе.

Від імені колег по Міністерству закордонних справ і їх сімей прошу вас підтримати відповідні законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наливайченко Валентин, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пані та панове, дорогі наші захисники! Проголосувавши за ці нехай і короткі, але важливі законопроекти про ратифікацію, фракція «Батьківщина» підтримає, думаю, як і увесь український парламент, наших дипломатів, членів їх сімей і не лише дипломатів. Ми за те, щоб працівники нашого посольства в Литовській Республіці, технічний персонал, наші прикордонники, усі члени їх сімей отримали право на працю, можливість заробляти гроші, утримувати родини, жити гідно і достойно представляти Україну, тим більше за таких обмежених зарплат, які поки що, на жаль, Україна виплачує українським дипломатам та працівникам посольств. Ратифікувавши

угоди, ми надамо можливість членам сімей дипломатів у Європейському Союзі, зокрема у країні-союзниці Литовській Республіці жити і працювати гідно.

Це правильний крок. Ми підтримуємо пропозицію, щоб Міністерство закордонних справ України уклало більше таких угод, а парламент буде їх ратифікувати.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ми розглядаємо три подібні законопроекти про ратифікацію угод і з Литовською Республікою, і з Албанією, і зі Словацькою Республікою. Це добре, що Міністерство закордонних справ працює, щоб створити максимально комфортні умови для роботи нашим дипломатам і дати можливість членам їх сімей, нашим дипломатичним представникам, консульським працівникам та їхнім родинам працювати в країнах перебування.

Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме всі три законопроекти. Сподіваюся, що МЗС продовжуватиме цю роботу й укладатиме аналогічні угоди з іншими країнами і не лише на європейському континенті.

Водночас, колеги, я хотіла б зауважити, що ми в цьому залі недостатньо розглядаємо питань, які потребують нашої нагальної уваги, і недостатньо бачимо або взагалі не бачимо жодних ініціатив від Кабінету Міністрів щодо того, як посилити нашу консульську і дипломатичну службу. Ми знаємо, що мільйони українських громадян, на жаль, були змушені залишити країну і перебувають за кордоном. Разом з тим спроможностей нашої консульської служби для забезпечення їх інтересів катастрофічно не вистачає.

Тому я хотіла б звернутися і до Міністерства закордонних справ, і до уряду з тим, щоб вони подали свої пропозиції щодо того, як посилити і розширити консульську службу України, щоб ми могли надавати всі послуги українським громадянам, а не робити такі обмеження, які сьогодні пропонують і уряд, і МЗС щодо ненадання окремих консульських послуг громадянам України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков, група «Довіра». Будь ласка.

Запросіть депутатів до залу, будемо переходити до голосування.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово, шановні

колеги! Безперечно, депутатська група «Довіра», як і інші, я переконаний, фракції і групи, підтримає законопроекти, які зараз розглядаються. Вони важливі. Хочу сказати, що ми, Верховна Рада, завжди, в усі часи своєї роботи з надзвичайно великою повагою ставилися до наших друзів, партнерів, і створення умов для роботи консульств і посольств є надзвичайно важливим.

Шановні колеги, ми маємо відзначити достатньо серйозні позитивні досягнення на дипломатичному фронті за останній час, зокрема саміт миру, берлінську конференцію щодо відновлення і багато інших заходів. Але водночас хочу запитати: чи достатній на сьогодні дипломатичний фронт, чи задіяна максимальна кількість тих, хто може на міжнародному рівні порушувати важливі для України питання? У цьому контексті, шановні народні депутати, я звертаюся до вас, чи не пора нам порушити питання про скасування ганебної заборони на виїзд народних депутатів за межі України? *(Оплески)*.

Звертаюся до всіх у залі, хто хоче долучитися і зробити свій позитивний внесок у справу перемоги України. Скажіть, будь ласка, невже вам не буває дискомфортно? Я вжив таке м'яке слово. Це ж неможливо! Подивіться, ми відзначаємо, що за гроші міжнародних партнерів організатори різного роду заходів готові запрошувати велику кількість політиків з України: і провладних, і тих, хто в опозиції – всіх. Сьогодні всім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще хтось бажає виступити? Можемо переходити до голосування. Будемо голосувати за кожен законопроект про ратифікацію почергово.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Литовської Республіки про право членів сімей працівників дипломатичних представництв і консульських установ здійснювати оплачувану діяльність» ([№ 0254](#)) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Радою Міністрів Республіки Албанія про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників дипломатичних представництв та консульських установ» ([№ 0257](#)) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Словацької Республіки про здійснення оплачуваної діяльності членами сімей співробітників

дипломатичних представництв та консульських установ» ([№ 0277](#)). Прошу голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про обмін та взаємну охорону інформації з обмеженим доступом» ([№ 0269](#)).

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Ми домовлялися провести виступи: два – за, два – проти. Запишіться, будь ласка.

Богдан Васильович Яременко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Дякую. Шановні колеги, ми бачили, скільки зусиль українська дипломатія витрачає зараз на проведення великих, глобальних заходів, покликаних привернути більшу увагу до нашої країни, до проблем війни і миру, забезпечити нас міжнародною підтримкою. Але угода, яка сьогодні внесена на ратифікацію, свідчить, що, крім великих, глобальних проєктів, у Міністерстві закордонних справ і в українській дипломатії відбувається чітка, структурна, системна робота над створенням механізму забезпечення дружніх, союзницьких відносин з іноземними державами.

Про що ідеться? Ця угода регламентує, яким чином Україна і Нідерланди захищатимуть секрети одна одної. Ми розуміємо і знаємо, що Нідерланди – це країна, яка є одним з найбільш активних учасників коаліції, що надає військово-технічну допомогу Україні, передає озброєння. Звичайно, українські Збройні Сили діляться великою кількістю інформації щодо сучасних бойових дій, щодо тактики, яку застосовує наш ворог, тощо. Тобто між нашими державами постійно відбувається великий обмін інформацією, яка має таємний чи закритий характер. Відтак ми повинні домовитися, хто, які відомства, у якому обсязі можуть володіти цією інформацією, як можуть нею розпоряджатися, хто і яку несе відповідальність за дотримання цих таємниць.

Це потрібна хороша робоча угода. Прошу вас її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Угода потрібна, і ми всі її маємо підтримати. Навіть дивно, що Нідерланди підписали таку угоду з Україною після того випадку, коли Офіс Президента віддав ключового свідка в питанні розслідування збиття малайзійського лайнера МН17 не нідерландському суду, а російській федерації. Але сьогодні я хочу звернути вашу увагу і зробити акцент на іншому.

Кожен із депутатів завжди старанно голосує за ратифікацію угод. А яке ставлення зараз до народних депутатів щодо їх міжнародної діяльності, до кожного з вас? Ще ніколи такого не було, щоб статус народного депутата настільки принижувався у Верховній Раді, і заборони на особисту міжнародну діяльність, яка оплачується не з бюджету, а самим народним депутатом чи стороною, яка його запрошує, були фактично в руках лише керівництва Верховної Ради. Сьогодні керівництво Верховної Ради, як колишній другий відділ КДБ СРСР: кого хочу – випускаю, кого хочу – не випускаю (*Оплески*). Але ж ми йдемо не в СРСР і руський мір, а хочемо йти в Європу. Європейський парламент уже нам чітко сказав, що не може бути обмежень для міжнародної діяльності і вільного пересування народних депутатів. Проте незаконні і свавільні обмеження, встановлені Кабміном, незаконні свавільні обмеження, встановлені Головою Верховної Ради Стефанчуком, досі діють, і це ганьба!

А за ратифікацію все одно треба голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентин Олександрович Наливайченко, фракція «Батьківщина», і будемо переходити до голосування. Запросіть депутатів вкотре до залу.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановний пане головуєчий, пані та панове, це фахова, типова угода. Головний виконавець цієї угоди – Служба безпеки України, але ми дуже радіємо, що Міністерство оборони і Генеральний штаб отримають можливості одержувати від наших нідерландських партнерів не лише зброю, не лише F-16 та універсальні винищувачі, а й усе необхідне, щоб далі навчати українських пілотів і використовувати це озброєння. Це перше.

Друге. Ремонт цього озброєння. Тобто наша оборонна промисловість теж отримає технічну та іншу документацію, навіть ту, що охороняється в Європейському Союзі і НАТО під грифом «Секретно» або «Надзвичайно секретно». Це теж дуже добрий і правильний крок, що посилює Збройні Сили України.

Третє. Ми виступаємо за те, щоб під час війни посилити Генштаб і ЗСУ, передавши військову контррозвідку в розпорядження і в підпорядкування Міністерства оборони. Вважаємо, що український міністр оборони має бути

захищений від спецслужб країни-агресора. Тому можна і треба так зробити в парламенті, передавши військову контррозвідку до Збройних Сил України.

Стаємо сильнішими і йдемо до перемоги. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про обмін та взаємну охорону інформації з обмеженим доступом» ([№ 0269](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Закон прийнято (*Шум у залі*).

З процедури – Артур Володимирович Герасимов. Прошу виступати саме з процедури, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Олександр Сергійовичу, шановні колеги, шановні українці! Всьому є межа. Питання в тому, що останні трансформації з порівняльною таблицею до законопроекту [№ 10439](#) щодо БЕБ відбувалися сьогодні вночі. Що там, ніхто не знає, ніхто не встиг вивчити. Тому в мене велике прохання сприйняти цю інформацію і як мінімум відповідно до Регламенту сьогодні це питання не розглядати. Тому що, вибачте, це тотальна неповага до народних депутатів, коли вночі вносяться зміни, а вранці це питання вже включається до порядку денного, а це, наголошую, друге читання, люди не встигнуть вивчити таблицю. А що відбувається з таблицями, ми всі чудово знаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за ваше важливе зауваження (*Шум у залі*).

Буймістер – з процедури. Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги! На минулому пленарному тижні більшість голосів ми зняли з розгляду проект Закону «Про Військову поліцію» ([№ 6569-д](#)), а сьогодні я бачу, що він знову в порядку денному.

Хочу нагадати, якщо з процедури, а не по суті, то ми голосували за доручення комітету розглянути всі наявні законопроекти про створення органів військової юстиції і після цього внести їх у зал. Оскільки три законопроекти не були розглянуті профільним комітетом, я написала звернення, щоб комітет все-таки

розглянув їх і вніс на розгляд або цей, або доопрацьований законопроект. Бо те, що зараз вноситься в зал, панове, це ганьба і п'ятитисячна агентура ДБР, за яку відповідатиме Міністерство оборони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

Що ви просите поставити на голосування?

Людмила Буймістер пропонує зняти з розгляду сьогодні законопроекти про Військову поліцію. Це законопроект [№ 6569](#) та альтернативні до нього проекти [№ 6569-1](#), [№ 6569-д](#), а також законопроекти [№ 6570](#), [№ 6570-1](#), [№ 6570-д](#). Правильно?

Ставлю на голосування пропозицію Людмили Буймістер, як вона її озвучила. Прошу голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Законопроекти залишаються в порядку денному.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Олексій Олексійович Гончаренко – з процедури, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую, шановний пане головуєчий. Перше питання. Верховна Рада України голосувала за те, щоб викликати у Верховну Раду міністра внутрішніх справ Клименка. Хочеться все-таки почути, коли він тут з'явиться. Тому що питання ДСНС не вирішено і ми не розуміємо, які рішення прийнято. У Верховній Раді зареєстровано мій законопроект про стовідсоткове бронювання працівників ДСНС, він також не вноситься на розгляд. Це суперважлива тема, і ми не розуміємо, що там відбувається, тому хочеться побачити міністра внутрішніх справ Клименка.

Друге питання. Учора ми викликали Генерального прокурора. Його заступник купує собі і своїй дівчині «порше», будинки, ще щось незрозуміле відбувається, ніхто його не відстороняє, все тихо. Ша! Так не може бути, якщо ми реально претендуємо стати демократичною країною, яка бореться з корупцією. Ми викликали його, хочеться почути, коли Генеральний прокурор прибуде до Верховної Ради, щоб дати нам пояснення щодо дій своїх підлеглих.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Рухаємося далі.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про статус осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією Російської Федерації проти України, та невідкладні проміжні репарації» ([№ 10132](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Для доповіді запрошується від авторів Бардіна Марина Олегівна. Будь ласка.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, колеги! Насамперед хочу подякувати всім, завдяки кому цей законопроект сьогодні внесений у зал і ми маємо можливість підтримати всіх людей, які постраждали від сексуального насильства під час війни, вчиненого нашим ворогом. Сьогодні, у Міжнародний день боротьби за ліквідацію сексуального насильства під час військових конфліктів (СНПК), дуже важливо, що Україна заявить про свою готовність і запропонує механізм допомоги таким людям. Про наш законопроект згадується в щорічному звіті Генерального секретаря ООН, як про такий, що є дієвим механізмом у напрямі допомоги постраждалим.

З цієї трибуни я вкотре хочу звернутися до людей, які пережили сексуальне насильство, вчинене ворогом, і сказати, що вина і відповідальність винятково на кривднику, лише людина, яка вчинила цей злочин, винна в тому, що сталося. Хочу також підтримати таких людей і сказати, щоб вони вірили в правосуддя. Генеральна прокуратура України, Національна поліція сьогодні роблять усе можливе, щоб таких людей притягнути до відповідальності. Перші справи вже скеровані до суду. Дякую правоохоронним органам за цю роботу.

Звертаюся до всіх, які працювали над таким складним законопроектом і розробляли цей механізм, а це передусім постраждалі особи, юристи-міжнародники, уряд, міжнародні організації. Країни, які пройшли через збройні конфлікти, витратили близько 15 років, щоб запропонувати механізм допомоги постраждалим. Ми ж маємо рухатися швидше і вже напрацювали цю модель, маємо готовий законопроект до другого читання. Тому прошу вас прийняти його в першому читанні і закликаю допрацювати до другого читання. Дякую колегам за підтримку в роботі над законопроектом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для співдоповіді запрошується заступник голови Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Хочу зазначити, що законопроект № 10132 – це фактично черговий послідовний крок у політиці держави щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом. Питання, на врегулювання якого спрямовано законопроект, дійсно, чутливе і потребує дуже виважених підходів.

Шановні колеги, після деокупації Київщини наше суспільство було обурене воєнними злочинами, які здійснювала російська федерація, у тому числі й злочинами сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом. Проте ми як парламент досі на законодавчому рівні не врегулювали це питання і не визначили статусу осіб, постраждалих від конфлікту.

Маю зазначити, що в процесі опрацювання законопроекту комітет отримав висновки від усіх суб'єктів, діяльність яких пов'язана з відповідною сферою правового регулювання. У даному контексті важливо зазначити, що законопроект підтримується як Уповноваженим Верховної Ради з питань прав людини, так і Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики. Звертаю вашу увагу, що Міністерство соціальної політики України, яке відповідно до положень законопроекту відіграватиме ключову роль у його реалізації, надало пропозиції, які необхідно буде врахувати під час підготовки проекту до другого читання. Ідея законопроекту підтримується всіма членами нашого комітету.

Враховуючи зазначене, Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин пропонує рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 10132 від 9 жовтня 2023 року, поданий народним депутатом Бардіною Мариною Олегівною та іншими, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти. Чорний Дмитро Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Галині Михайлюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Михайлюк. Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, цей законопроект ми напрацювали в ТСК з питань розслідування злочинів, пов'язаних з сексуальним насильством. Він дуже виважений і своєчасний. Прошу його сьогодні підтримати.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, війна, яку російська федерація розв'язала проти України в 2014 році, стала стартом для страшних воєнних злочинів проти України. Як людина, яка свого часу займалася звільненням заручників, я можу свідчити, що більшість з них були жертвами катувань або зґвалтувань. Мова йде як про чоловіків, так і про жінок, як про військових, так і про цивільних.

У мене завжди був шок, чому ці страшні факти катувань, про які свідчили звільнені люди, довгі роки не потрапляли до міжнародних звітів. Ми добивалися усвідомлення, що для того, аби ці факти стали офіційним фактажем міжнародних звітів, нашій прокуратурі потрібно було так само прийняти відповідний протокол для оприлюднення цих страшних злочинів. Як ми знаємо, сексуальні злочини в зоні конфлікту не мають терміну давності.

Тож російській федерації, путінському режиму ми маємо сказати, що всі причетні до кожного такого злочину мають понести найсуворіше покарання за українським і міжнародним законодавством. Генеральна прокуратура говорить, що жертвами цих злочинів були люди – діти від 4 років, чоловіки і жінки до 80 років. Наше завдання – зробити так, щоб ці факти були оприлюднені на всіх міжнародних майданчиках.

Законопроект, який ми розглядаємо, – про справедливість, тому що жертви цих страшних злочинів так само мають отримати репарації, але важливим етапом також є (і ми будемо ставити запитання щодо цього Генеральній прокуратурі) розслідування кожного факту насильства і встановлення воєнних злочинців, причетних до цих злочинів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Валентин Олександрович Наливайченко, фракція «Батьківщина»,
1 хвилина, і перейдемо до голосування.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Шановні пані та панове, фракція «Батьківщина» рішуче й одностайно підтримує прийняття цього законопроекту. Ми розуміємо, що захистити наших громадян, особливо тих, хто став беззахисною жертвою

сексуального насильства агресорів, окупантів на нашій землі, означає найголовніше: повернути справедливість кожному українцю і кожній українці.

Я хотів би від фракції «Батьківщина» подякувати міжфракційному об'єднанню «Рівні можливості». Ви робите фантастичну, сучасну і надзвичайно важливу для українського демократичного суспільства справу, щоб у нас була надія і гарантія справедливості. Ми також дякуємо пані Олені Кондратюк за лідерство в цьому об'єднанні і в усіх цих питаннях.

Підтримаємо, голосуємо за. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Переходимо до голосування. Колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про статус осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією Російської Федерації проти України, та невідкладні проміжні репарації» ([№ 10132](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про Державне бюро військової юстиції» ([№ 6569](#)) та проекти Закону «Про Військову поліцію» ([№ 6569-1](#) та [№ 6569-д](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

До слова від авторів запрошується Олександр Дануца. Будь ласка, Олександре Анатолійовичу.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я не займу багато вашого часу. Розуміючи актуальність питання створення військової юстиції, у 2021 році ми ініціювали розробку законопроекту з цього приводу і вже в січні 2022 року, до повномасштабного вторгнення, мною були зареєстровані проекти законів «Про Державне бюро військової юстиції» (№ 6569) та «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Державне бюро військової юстиції» ([№ 6570](#)).

Зараз, в умовах війни з російською федерацією, питання створення нового правоохоронного органу юстиції є необхідним кроком у напрямі вирішення невідкладних проблем та вимог, що виникають у зв'язку із зростанням військових

злочинів та необхідністю ефективного запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування цих правопорушень.

Не вдаючись у подробиці, хочу сказати, що Комітетом з питань правоохоронної діяльності було проведено колосальну роботу і на міжнародному рівні вивчено досвід багатьох країн щодо створення органів військової юстиції, за що я дякую всім людям у комітеті, причетним до цього. Було створено робочу групу, яка серйозно опрацювала це питання.

Тому я дуже прошу вас підтримати не мій законопроект № 6569, а доопрацьований законопроект № 6569-д і сателітний законопроект № 6570-д. Це важливо для нашої армії і для сьогодення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співдоповідач від комітету Сергій Костянтинович Іонушас. Будь ласка.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу, що ці законопроекти для військових, про військових і стосовно військових. Я сьогодні недарма вдягнув цей костюм, щоб показати вам наочно, що, з одного боку, повноваження Військової поліції не будуть поширюватися на цивільних, а з іншого боку, ми розуміємо, що в Україні (а як казав Олександр Дануца, в усьому світі, на жаль, військові, коли це стосується правопорядку, ставляться до цивільних, як до «піджаків») потрібна Військова поліція, щоб сприяти дотриманню правопорядку, зміцнити сили безпеки і оборони, зміцнити нашу армію.

Комітет з питань правоохоронної діяльності більше року працював над цим законопроектом. До робочої групи входили багато спеціалістів, експертів, зокрема ті, які тривалий час працювали як в Україні, так і за кордоном щодо військової юстиції.

Шановні колеги, це зміцнить нашу оборону, нашу армію, Збройні Сили України. Це один із шляхів до нашої швидкої перемоги. Прошу підтримати законопроект у першому читанні.

Дякую усім авторам, які над ним працювали. Дякую Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Дякую всім нашим колегам, які долучилися до роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я перепрошую, колеги, який хороший законопроект?! Та ви сказалися! Він, по суті, передбачає репресії і затикання рота військовослужбовцям. Немає військової юстиції, і замість того, щоб запропонувати комплекс, щоб усе було разом – військовий прокурор, військові суди й далі військова поліція, ви починаєте з того, що хочете створити військове ДБР, яке кошмаритиме військовослужбовців.

Слідства не буде, а лише дізнання. Навіщо це? Щоб була оперативність. Буде право проникнення без жодних санкцій суду в приміщення, буде право захоплення автомобілів, керівника призначатиме Президент. Це неконституційно як мінімум. Виглядає так, що ваш рідний «товарищ» Татаров за санкцією Офісу вирішив взятися за кошмарення військовослужбовців, щоб заборонити їм говорити правду, ретранслювати те, що відбувається на передовій, і якщо, не дай Боже, хтось домовлятиметься з московською федерацією, щоб заткнути військовим рота і зупинити їх.

Один з ініціаторів і натхненників цього законопроекту наголосив, що це буде гібридний орган. Я перепрошую, яким боком гібридний? Тим, що він буде неконституційний? Тим, що порушуватиме права військовослужбовців і не матиме нічого спільного з охороною права?

Люди, схаменіться! Ви тут такого напрацювали! Попередні промовці кажуть: не будемо заглиблюватися в деталі. Та диявол ховається саме в деталях! Ви такого напхали в проект, що це буде удар по армії. Зупиніться! Дронів немає, фортифікацій немає, нормального забезпечення немає, мобілізація, по суті, вами зірвана, а ви ще хочете зараз ударити по військових?! Ганьба! Ми проти цього законопроекту! (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа Сергій Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Бакумову Олександрові. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Повернемося до адекватної парламентської дискусії. Гегель казав, що істина народжується в єресі, а помирає в упередженні, тому давайте повернемося до

істини. Військова поліція створюється на базі Військової служби правопорядку, комплектується військовослужбовцями Збройних Сил України. Ми розширюємо повноваження військовослужбовців Збройних Сил України. Саме вони мають забезпечити правопорядок у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту. Жодним чином цей законопроект не покликаний створити якийсь зовнішній правоохоронний орган. Це буде правоохоронний орган у складі Міністерства оборони. Він не зможе реалізовувати свої функції стосовно цивільних осіб, більше того, навіть стосовно військовозобов'язаних, які ходять вулицями і виконують свою роботу. Цей орган покликаний забезпечувати правопорядок серед фізичних осіб, які проходять військову службу за контрактом або за мобілізацією. А правопорядок в армії – це безпека наших солдатів і офіцерів, це їх внутрішня безпека, яку вони мають забезпечувати самостійно.

Тому ми пропонуємо підтримати вказаний законопроект, надати додаткові функції у вигляді права здійснювати оперативно-розшукову діяльність, зупиняти військові транспортні засоби, водіями яких є військовослужбовці. Ми не надаємо функцію досудового розслідування, а визначаємо виключне право виконання окремих слідчих дій за письмовим дорученням прокурора, детектива чи слідчого.

Шановні колеги, настав час, рухаємося, підтримаймо цей проект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

Шановні народні депутати, прошу скорочувати виступи, бо зараз тут буде гість (*Шум у залі*). Та не репетуйте, послухайте! (*Оплески*).

Михайле Михайловичу, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово, шановні колеги! Фракція «Батьківщина» за систему реформування військової юстиції. Ми говоримо, що однозначно повинні бути військова прокуратура, військові служби правопорядку та військові суди. Лише така система забезпечить безпеку у військах. Військова служба правопорядку, яка існує, на сьогодні не справилася із завданням, це об'єктивна реальність, є їхні повноваження і є кількість військовослужбовців. Потрібно наводити порядок серед військових, і про це каже не лише військове керівництво, а й підлеглі, бо лише дисципліна – один з аспектів стратегії нашої перемоги.

Те, що нам запропонували, не найкращий варіант. Якщо Військовій поліції надати право здійснювати оперативно-розшукову діяльність, а право проводити слідчу діяльність залишити в ДБР, це теж половинчате рішення. Ми проти цього, тому що працівники ДБР, які, вибачте, без погонів приїжджають у зону бойових дій, теж не мають права проводити там будь-які оперативно-розшукові заходи.

Через те наша пропозиція така. Підтримати те, що напрацював комітет, а до другого читання розробити збалансований проект закону, який розв'яже проблему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра», і після цього перейдемо до голосування. Шановні колеги, далі в нас гість.

Будь ласка, Володимире Юрійовичу.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово, шановні колеги! Безперечно, опоненти цього законопроекту кажуть у принципі правильно, що треба, коли ми порушуємо питання про військову юстицію, водночас говорити і про введення військової прокуратури, військових судів. Це абсолютно логічно. Те, що колись працювало достатньо ефективно, і повинно працювати. Але перші кроки потрібно робити.

Наш профільний Комітет з питань правоохоронної діяльності доволі активно вже рік опрацьовує ці питання. Ми визначилися, що запровадження Військової поліції буде ефективним кроком на шляху наведення порядку в армії. А тих, хто до кінця не знає чи не хоче визнати, що в армійських підрозділах, на жаль, є багато фактів порушення і закону, і порядку, прошу: приходьте, будь ласка, сьогодні на засідання тимчасової слідчої комісії, послухайте про все, і, можливо, це вас переконає в доцільності і пришвидшенні провадження Військової поліції.

Депутатська група «Довіра» голосуватиме за даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Військову поліцію» ([№ 6569-д](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, крім цього, є пропозиція продовжити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки проекту до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію про продовження наполовину строків подачі пропозицій і поправок. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні народні депутати України, я прошу залишатися на своїх місцях. Сьогодні маємо честь приймати у Верховній Раді України високоповажного гостя, відданого друга України Маршалка Сейму Республіки Польща пана Шимона Головню разом з делегацією. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, думаю, я висловлю спільну думку, що ми щиро вдячні Польщі за всеохоплюючу допомогу, насамперед за надання військової підтримки. Польща є нашим ключовим союзником і партнером. Під час повномасштабного вторгнення росії стратегічне партнерство України і Республіки Польща максимально посилюється, незважаючи на неодноразові спроби кремля його підірвати. Висловлюємо слова вдячності Сейму Республіки Польща за ухвалення багатьох важливих законів та постанов, спрямованих на підтримку України у боротьбі з російською агресією.

Від імені Верховної Ради України хотів би наголосити на готовності й надалі розвивати та зміцнювати міжпарламентський діалог між нашими державами.

Окремо хотів би висловити вдячність польському народу за надання допомоги нашим громадянам, які внаслідок російської агресії проти України знайшли тимчасовий притулок у дружній Польщі. Сердечно дякую вам та усім нашим польським друзям за те, що ви разом з нами. Рухаємося далі до спільної перемоги.

Шановні колеги, до слова на трибуну Верховної Ради України запрошується Маршалок Сейму Республіки Польща пан Шимон Головня.

Пане Маршалку, вам слово *(Оплески)*.

ШИМОН ГОЛОВНЯ, *Маршалок Сейму Республіки Польща*. Дякую. Шановний пане Голово, шановна президіє, шановні депутати, дорогі друзі! Я хотів би висловити своє задоволення від зустрічі з парламентською родиною в такому поважному складі і від того, що маю можливість звернутися до вас українською, а потім польською мовами *(Оплески)*.

Минулого року Голова парламенту Стефанчук у такий спосіб звернувся до польського парламенту, а Польща високо цінує жести сердечності з боку своїх сусідів і з радістю їх підтримує. Звернення, що лунають з трибуни парламенту – символу демократії та свободи, мають особливе значення. Сьогодні я стою перед вами як представник Президії Сейму – першої з початку повномасштабної російської агресії проти України. Для мене велика честь і виклик – якомога повніше і чіткіше висвітлити питання, які вже понад два роки турбують нас. Не повторювати високих слів, а перейти до суті справи, до фундаментальних питань, які сьогодні стоять перед нашими країнами *(Оплески)*.

Вибачте за мою українську мову, але я намагатимуся говорити краще *(Оплески)*.

Шановні пані та панове! Для мене велика честь бути в Києві вперше. Я почав цей візит покладенням квітів, вшануванням героїв вашого народу. Це дуже велике відчуття – дивитися в обличчя молодих і старших людей, життя

яких було завершено брутальним чином, через одну людину. Не хочеться вірити, що щось таке могло б мати місце на нашому континенті, у Європі після всього досвіду, який мало покоління наших батьків і дідів, але таке сталося.

Ми говорили про це сьогодні з Головою парламенту Стефанчуком. Як дуже потрібна офензива, не лише військовий наступ, бо ми не військо, у парламентах маємо інше завдання – наступ, який протиставляється наративові зла, наративові агресії, наративові ненависті. Ми повинні перемогти їхню історію нашою історією. Тому що наша історія – це історія добра, поваги, любові, співпраці. Саме таку боротьбу ми маємо сьогодні перед собою. Це боротьба любові і ненависті, боротьба добра зі злом.

У пошуках орієнтирів у цій боротьбі мене надихають дві постаті: Єжи Гедройця та Юрія Лавриненка. Їхня діяльність є надзвичайним прикладом польсько-української співпраці попри національні та режимні кордони – співпраці у важкі часи, яка служила великим ідеям, і співпраці, яка набула дуже конкретного виміру.

Єжи Гедройць, як ви добре знаєте, все своє життя був прихильником напрацювання формули коекзистенції наших двох народів, спочатку в реаліях Другої Речі Посполитої, а потім, шукаючи діалогу після трагедії Другої світової війни. Він товаришував з багатьма українськими письменниками, громадськими діячами та політиками, публікував їхні твори у виданнях еміграційного Літературного інституту у Франції. Саме він одного разу звернувся до Юрія Лавриненка з пропозицією укласти збірку творів українських письменників, художників, творчість яких була викреслена з історії через радянський наратив. У 1959 році минулого століття вийшло друком видання обсягом майже 1 тисяча сторінок, яке залишається одним з найважливіших джерел знань про період Українського національного відродження.

Я згадую цей історичний факт не лише тому, що це важливий приклад нашої співпраці, а й з іншої причини. Це дуже символічно, коли ми дивимося на нинішні події, бо ця антологія мала дуже гучну назву «Розстріляне відродження». Вона була символом, який мав показати формування українського народу, що прагнув незалежності від російського окупанта. Але це відродження було розстріляне НКВС – «розстріляне відродження». Чи не набуває цей термін сьогодні промовистого символізму?

З початку року на українські міста впало майже 10 тисяч бомб. Біженці від війни, діти, насильно депортовані і примусово вивезені в росію, жертви серед цивільного населення, які є інструментами воєнного терору. Чи не є вони ще одним поколінням українських націєтворців, яке свідомо знищується в ім'я єдиної росії? Хіба це не ще одне «розстріляне відродження»? Саме так Польща сприймає трагедію, що спіткала Україну. І так само, як за часів Єжи Гедройця, вона не погоджується з тим, що деспотичний російський режим повинен вбивати український дух. Не погоджується з тим, що цей режим топче людські життя, суверенітет держави, що він вирішує, яка нація має право існувати, а яка ні.

Такі трагедії вже відбувалися в нашому регіоні, і наші країни дуже болісно їх пережили. Тому сьогодні Польща, як і Україна, не має жодних ілюзій. Вона робить усе, щоб зупинити цей кошмар.

Нещодавно польський Сейм отримав звернення від Верховної Ради України у зв'язку з роковинами геноциду кримських татар у 1944 році. Думаю, що це дуже гарна можливість заявити про свою позицію. Депортація кримських татар у 1944 році є злочином згідно з міжнародним правом і має бути визнана злочином проти людяності. Це вияв нашої символічної підтримки тамтешньої спільноти, яка зазнала величезних кривд від росії протягом усієї своєї історії (*Оплески*). На жаль, ці кривди й надалі актуальні, вони досі тривають у тимчасово окупованому Криму та Севастополі.

Польський Сейм повністю підтримує територіальну цілісність України та всі зусилля, спрямовані на деокупацію та реінтеграцію Кримського півострова. Ми залишаємося повністю відданими порушенню цих питань на міжнародному рівні, зокрема у форматі парламентського саміту Кримської платформи у Латвії, у якому я незабаром братиму участь.

Ми не схвалюємо жодних дій проти прав людини, жодних спроб поставити під сумнів існування народів чи геноцидні імперські практики. Ми не схвалюємо розстрілу українського відродження, який охоплює і Кримський півострів.

Шановні пані та панове, важкий досвід російського імперіалізму боляче випробовував нашу державність, але водночас забезпечував міцний фундамент для побудови спільного погляду на міжнародні справи. Співпраця в оборонній війні проти більшовиків 1919-1920 роках, у якій загинули також члени моєї родини, чи політична співпраця під час «Осені народів», спрямована на незалежність від впливу москви, є частиною історії, яка дуже чітко ставить Польщу та Україну на один бік.

Гляньмо на те, що сталося в найновішій історії. Після розпаду Радянського Союзу Польща була першою країною, яка визнала незалежність і територіальну цілісність України в межах кордонів 1991 року, тобто без будь-яких територіальних претензій. Усі наступні польські уряди послідовно підтримували незалежність України.

Польща стояла пліч-о-пліч з Україною під час Помаранчевої революції та Революції Гідності. Пам'ятаю, з яким хвилюванням я, будучи журналістом, ще молодою людиною, дивився повідомлення з Києва. Я навіть тоді не думав інакше, ніж молитися і вболівати за вас, вмикав телевізор з надією, що вам вдасться, що ви зможете. Ми сьогодні знаходимося в тому самому місці Європи, історії, у тому самому процесі і не можемо бути ближчими, ніж нині.

Шановні пані та панове, я добре пам'ятаю, що відчував, що ми відчували в Польщі, коли спалахнула повномасштабна війна росії проти України. Ми були на вокзалах, на вулицях, на пунктах перетину кордону, де приймали біженців, які втікали від російських ворогів. Я до кінця життя пам'ятатиму обличчя матерів і дітей. Я пам'ятаю цей дух солідарності, який викликала в нас ця трагедія в таких великих масштабах. Мені важко знайти слова. Я сам мав нагоду прийняти в себе

одну українську сім'ю з хворою дитиною. Я не міг собі навіть уявити, що відчував би, якби був на їхньому місці (*Оплески*).

Ваші оплески я сприймаю як подяку всім полькам і полякам, які зробили набагато більше, ніж я і моя сім'я. Їх було багато, і ми цього не забудемо. Це буде між нами завжди – момент сердечності, зближення, взаємопідтримки у всіх можливих ситуаціях.

Кордон перетнули 20 мільйонів біженців від війни. Ми кожного дня відчуваємо їх хвилювання за батьків, чоловіків, синів і онуків, які залишилися в країні, щоб боротися з агресором. Більше того, через нашу тверду позицію проти конфлікту, що триває, ми стаємо об'єктом російської державної диверсії і гібридних дій. Раніше ми не мали такого масштабу гібридних атак за участю диверсантів, інформаційних технологій, з використанням озброєних людей, я маю на увазі ситуацію на польсько-білоруському кордоні.

Ми про це розмовляли з паном Русланом, з очільниками країн Балтії на саміті, який був організований у Білостоці минулого тижня, і дійшли одного висновку: ми не дозволимо кремлю перемогти ані у війні, ані в наших серцях, не дамо себе поділити, залякати. Ми не допустимо ситуації, коли хтось нав'язуватиме, що ми маємо відчувати, думати, як маємо себе поводити і чи маємо посміхатися, чи плакати. Самі будемо це вирішувати, як хочемо (*Оплески*).

Саме тому всупереч усім негативним наративам, які пропагуються у світі, щоб не підтримувати Україну, які намагаються відсунути цю тему, які хочуть привчити до того, що в Україні є війна, Польща ніколи не дозволить звикнути до цього. Польща завжди стоятиме пліч-о-пліч з Україною в цій боротьбі. Ви можете бути в цьому впевнені. Нічого в нашій позиції не змінилося і не зміниться.

Так, звичайно, між нами є певні проблеми, різного роду технічні непорозуміння, які має вирішувати дозрілість нашого політичного класу. Але погодьмося, що найважливішою справою є шлях до миру в цій частині Європи, а він веде, і ми не маємо в тому жодного сумніву, через членство України в Європейському Союзі, через членство України в НАТО. Польща зробить усе, щоб це сталося якнайшвидше і стало фактом (*Оплески*).

Ми не дозволимо розстріляти ще одне українське відродження. Історичним днем для України та поворотним моментом у дискусії про її європейське майбутнє стало 1 липня 2022 року. Але найголовніше, що стало чітким орієнтиром для всієї міжнародної спільноти, – момент, коли до залу парламенту було внесено прапор Європейського Союзу і поставлено у президії. Не можна було більше маніфестувати шлях, яким має йти Україна і який Польща вже пройшла, і ми знаємо, що це не завжди легкий шлях.

Натомість на цій дорозі треба мати друзів, які допомагають підготуватися до вступу до Європейського Союзу. Ми сьогодні розмовляли з паном Русланом, як ми можемо вам допомогти в тому, щоб цей процес проходив швидше, ефективніше на рівні самоврядування, на рівні центральної влади, бо це дуже складний процес, який проходить держава. Але ми подолаємо цей шлях.

Незабаром відбудеться саміт НАТО у Вашингтоні. Ми домовилися з головами парламентів країн Балтії і паном Русланом, що будемо намагатися знайти нагоду для спільних дій, щоб наш голос був почутий, щоб Україна мала своїх речників у вигляді платформи, яку ми створили з країнами Балтії. Сподіваюся, якщо нас буде четверо, п'ятеро, шестеро, то нас буде краще чути, наш голос почують. А Руслан як надійний друг у цьому гроні, безперечно, є першим (*Оплески*).

Шановні пані та панове! На кінець – про два парадокси. Найперше, подивіться, скільки зла сталося на наших очах за останні роки. Людина є єдиною істотою під сонцем, яка вміє зі зла зробити добро, це єдина машина, у яку вкладають зло, а виходить добро. Лише від нашого рішення залежить, чи на зло, яке ми отримуємо, відповімо злом, чи переставимо внутрішні налаштування і відповімо добром. Ця трагедія, ця жахлива криза, ця злочинна людиноненависницька війна, розпочата путіним, може, якщо так вирішимо, принести також добрі плоди у наступних поколіннях. Хоча ми хотіли, щоб це сталося без жертв, без трагедії, яку бачимо, але ми можемо піти вперед. Ми можемо ще глибше інтегруватися. Ми можемо бути ще ближчими, познайомитися, зустрітися, побудувати разом прекрасні речі.

Благаю вас пам'ятати, що перемога на фронті є ключовою і найважливішою. А так само важливою є перемога нашої нарації в тому, що наш наратив буде сильніший від їх наративу, що наратив про любов, співпрацю, добро, покладання життя за Батьківщину, любов до Батьківщини та близьких – залишиться в історії. Я вам гарантую, що через 50 років, через 100 років завдяки вашій героїчній боротьбі про це читатимуть діти в підручниках, про це ми будемо згадувати і розказувати наступним поколінням, а не про тих злочинців, які намагалися підпалити нашу домівку. Добро переможе, бо ви показали, якою неймовірною силою воно може бути! (*Оплески*).

Кожна жертва, понесена тут, на українській землі, показує не лише силу смерті, а й силу любові і життя. Це – перший парадокс. А другий – коли подивитися на політиків, на їхні дії, там є напруга через те, що певні речі, і ми це знаємо, треба робити швидко, щоб були ефективними. Але політичні процеси займають дуже багато часу. Нам не може забракнути терпіння, це ви добре знаєте, і ми також це добре знаємо. Якщо тільки терпеливо, стійко, крок за кроком будемо робити те, що повинні робити, то переможемо.

Не даймо себе знеохотити, якщо щось не вдалося, якась зустріч не дала таких результатів, як повинна дати, щось не спрацювало, була якась суперечка, не даймо собі сказати, що це кінець. Цей шлях ще трохи триватиме, але переможемо, якщо будемо стояти пліч-о-пліч, якщо вистачить нам терпіння і віри в те, що надія та життя набагато сильніші за смерть.

«Наша дума, наша пісня не вмре, не загине... От де, люде, наша слава, слава України!».

Дуже дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, ще раз дякуємо нашому вельмишановному гостю Маршалку Сейму Республіки Польща пану Шимону Головні за участь у пленарному засіданні та за підтримку України. *Dziękuję bardzo! (Оплески).*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз подякуймо пану Маршалку за його надихаючі слова і подякуймо Республіці Польща за всю підтримку, яку вони робили, роблять і, я впевнений, робитимуть для України *(Оплески)*. А нам своє робити, як кажуть.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Железняк Ярослав Іванович – з процедури. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Пане головуєчий! Я не хотів порушувати цього питання до виступу нашого гостя, але зараз 11 година 45 хвилин. Пане Корнієнко, я звертаюся до вас, тому що в мене буде запитання. Вчора ми великою кількістю голосів, більше ніж потрібно, викликали пана Костіна на сьогодні на 12 годину. За процедурою він має бути тут о 12 годині. З інформації на засіданні Погоджувальної ради, парламент офіційно надсилав таке запрошення. У мене відчуття, що зараз це умовно буде неявка пана прокурора, який призначається парламентом, щоб дати просту відповідь, чи бачить він проблеми зі своїм заступником. Крім того, вчора ми дізналися, що НАБУ вже розслідує незаконне збагачення пана Вербицького, тому в нас більше питань до пана прокурора, чи було відсторонення, чи ні?

Тож я хочу, щоб ви офіційно повідомили, що зробив парламент, і ми зафіксували, що Генпрокурор не з'явився на виклик парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Івановичу, я теж був на тому засіданні Погоджувальної ради і можу вам повідомити, це відкрита інформація: Голова Верховної Ради озвучив і Апарат технічно підтвердив, що вони надіслали лист пану Генеральному прокурору ще вчора протягом кількох годин після прийняття парламентом рішення в тому формулюванні, яке ми поставили на голосування за вашою пропозицією. Тож у мене така інформація: запрошення надано *(Шум у залі)*. Я не Генеральний прокурор і не можу сказати, буде він, чи ні. Я навіть юридичної освіти не маю *(Шум у залі)*.

Бажаєте виступити з процедури, Дмитре Олександровичу?

Дмитро Олександрович Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Олександр Сергійовичу. На продовження запитання колеги. Чи надходила офіційна відповідь з Генеральної прокуратури від Генерального прокурора або від його заступника, якщо хтось виконує обов'язки, чому на вимогу парламенту він не з'явився? І що ви як виконуючий зараз обов'язки Голови Верховної Ради після цього будете робити?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, я зараз не виконую обов'язки Голови Верховної Ради, а головуючий на засіданні, тобто ми можемо говорити лише про те, що відбувається в залі. Ми поцікавимося, чи надходили будь-які відповіді від Генеральної прокуратури. Наразі у мене такої інформації немає.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Державне бюро військової юстиції» ([№ 6570](#)) та альтернативних законопроектів [№ 6570-1](#), [№ 6570-д](#).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 158.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народний депутат України Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Шановні колеги, найперше хочу подякувати за важливий крок, який ви зробили, проголосувавши за основний законопроект № 6569, а також виправити свою злочинну халатність, тому що я згадав лише свій комітет і не згадав Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки, який теж значно долучився до його розробки.

Окремо хотів би сказати про деякі маніпуляції, які звучали з цієї трибуни, про всі страшилки, особливо стосовно цивільних осіб, які хочуть приписати майбутній Військовій поліції. Це все неправда і брехня.

Тепер ще одна важлива річ, особливо для тих, хто так само з цієї трибуни говорив про побудову системи військової юстиції. Шановний колега Андрій Кожем'якін не дасть збрехати, що у 2018 році був подібний законопроект про систему військової юстиції. Якби у 2018 році цей законопроект був прийнятий, то ми уже в 2022 році зустріли б військового агресора з побудованою системою військової юстиції. Але, на жаль, цього не було зроблено. Тому сьогодні цю помилку ми маємо виправити.

Прошу вас обов'язково підтримати сателітний законопроект № 6970-д, тому що на війні закон має бути в погонах!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергія Костянтиновича Іонушаса. Він озвучить позицію комітету. Потім виступи: два – за, два – проти, і переходимо до голосування.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, комітет працював над цим сателітним законопроектом досить тривалий час. Ми вноrmували його таким чином, що в ньому передбачається лише те, що потрібно Військовій поліції. Виходячи з підтримки основного законопроекту, я наведу вам дуже короткий приклад.

Шановні колеги, проектом пропонується внести зміни до статті 122² «Невиконання водіями вимог про зупинку». Військова поліція зупинятиме водіїв лише військових транспортних засобів. Тобто, повторюю ще раз, Військова поліція – це не для цивільних, а для військових, для нашої армії, для зміцнення оборони країни, для швидкої перемоги. Саме в цьому технічному законопроекті пропонується надати необхідні повноваження Військовій поліції для здійснення нею діяльності згідно з прийнятим основним законом.

Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення цього законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається Кострійчуку Сергію Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОСТРІЙЧУК С.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Бакумову Олександрову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, дякую за підтримку основного проекту Закону «Про Військову поліцію». Цей законопроект є похідним, сателітним і пов'язаний із внесенням змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України, щоб забезпечити ефективну діяльність реформованої Військової служби правопорядку і створеної Військової поліції у майбутньому.

Хочу ще раз підтвердити тези, що у вказаному законопроекті пропонується внести зміни до КУпАП і надати повноваження притягувати до адмінвідповідальності саме військовослужбовців за порушення правил дорожнього руху, наприклад, під час керування військовим транспортним засобом, тому що це безпека на дорозі. Це може бути також перевезення боєприпасів, озброєння, військової техніки. Хто на ці виклики має реагувати? Хто має припиняти правопорушення? Хто має гарантувати суспільству безпеку і правопорядок? У даному разі це мають робити військовослужбовці Збройних Сил, які проходять службу в лавах Військової поліції, і це логічно.

Ще раз акцентую увагу, що військовослужбовці не можуть безпідставно заходити в якісь квартири без ухвали суду, робити обшуки. Це чиста брехня і маніпуляція. У нас є конституційна норма, у якій говориться, що з метою збереження життя чи майна будь-який поліцейський може зайти до приміщення, щоб врятувати людину, можливо, під завалами тощо. Якщо ця норма викликає якийсь спір, можемо її прибрати. Але чи може вона взагалі порушувати дискусію і підривати майбутнє законопроекту щодо створення Військової поліції? Тому, шановні колеги, прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Михайлович В'ятрович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, ми зараз розглядаємо насправді дуже важливий законопроект, прийняття якого матиме дуже серйозні наслідки. Чи є в нас на сьогодні проблеми серед військовослужбовців, які ми маємо розв'язувати? Безумовно, є. Чи є необхідність створення системи військової юстиції? Очевидно, що є. Але те, що зараз робиться, не є створенням системи, підкреслюю три рази слово «системи», військової юстиції.

Ви хочете створити один орган – Військову поліцію. А далі що? Хто проводитиме слідство? А що з прокуратурою? І найголовніше: що з судом? Якщо створювати систему, то має бути система, і голосувати це треба разом, у пакеті: військова поліція, військова прокуратура, військові суди. Все інше – чергове створення ще одного органу.

Ось я вирішив подивитися, скільки в Україні правоохоронних органів, суди не рахуємо. Поїхали: Офіс Генерального прокурора – раз, Спеціалізована антикорупційна прокуратура – два, Національна поліція України – три, СБУ – чотири, НАБУ – п'ять, НАЗК – шість, Агентство з розшуку менеджменту активів, АРМА – сім, Військова служба правопорядку Збройних Сил України – вісім, Державна митна служба України – дев'ять, Бюро економічної безпеки України – десять, Державна аудиторська служба України, Державна екологічна інспекція України, Служба судової охорони – що завгодно.

Органів багато, результату – нуль! Повна імпотенція правоохоронної системи! А замість цього ви хочете створити ще один орган, де сидітимуть ваші хлопці і купуватимуть собі та своїм дівчатам «порше» й маєтки, які навіть не приходитимуть і не відповідатимуть за те, що роблять. Це ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина», передає слово Михайлу Михайловичу Цимбалюку. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Даний законопроект похідний від попереднього, і в ньому пропонується внести зміни до Кримінального процесуального кодексу та Кодексу про адміністративні правопорушення. Насправді я сказав би, що на основі Військової служби правопорядку створюється новий правоохоронний орган, тому дуже важливо, щоб у положенні було чітко виписано, хто має право проходити там службу, щоб не всі, хто на сьогодні працює в Службі правопорядку, мали можливість автоматично туди переходити, а лише в процесі переатестації. Це перше.

Друге. Військовослужбовцями Військової поліції можуть бути лише ті, які пройшли службу в Збройних Силах України та інших військових формуваннях і мають статус учасника бойових дій. Це надзвичайно важливо.

Третє. На мою думку, в ідеалі було б на першому етапі дати їм право, і це передбачено в основному законопроекті, виконання оперативно-розшукової діяльності та інших службових функцій, а слідство залишити за ДБР та визначити в Перехідних положеннях чіткі терміни, коли слідство буде передано до новоствореної структури. Тоді, за логікою, мабуть, авторів, це буде структурований правоохоронний орган з усіма оперативними, технічними і слідчими можливостями.

На перехідний період право проводити слідство залишити за ДБР, але на майбутнє однозначно треба його передавати новоствореній структурі, тобто правоохоронному органу – Військовій поліції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович, депутатська група «Відновлення України». Перепрошую, що не дав вам хвилину, треба було за нашим колегою, але зараз у вас 2 хвилини. Будь ласка, Анатолію Петровичу.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Голово, шановні колеги! Звичайно, дуже шкода, що хоча й через поважні причини, які ми бачили, мені не дали хвилину, тому що я хотів сказати кілька слів, чому наша група не підтримувала попередній законопроект. Усі ми знаємо, що відбувається сьогодні в армії, і те, що хочуть замінити Військову службу правопорядку на іншу структуру – поліцію, нічого не змінить. Чому? Тому що вона буде підпорядковуватися тій самій людині – міністру оборони. Він і зараз керує Військовою службою правопорядку, а хіба щось змінилося? Ні. Там є Департамент з питань запобігання та виявлення корупції. Щось змінилося? Ні. Ми створимо цей орган, але він так само не працюватиме.

Ми навіть хочемо їм надати право проводити оперативно-розшукову діяльність. А що виконуватиме військова контррозвідка, адже в армії є військова агентура? Вони сьогодні почули і вже не працюватимуть, а ці ще не працюватимуть. У нас випадає великий проміжок часу, коли там узагалі нічого не буде. Тож ми не підтримали попередній законопроект, і цей так само не будемо підтримувати, тому що це переставлення, як в одному закладі, ліжок, а треба міняти персонал. Це нічого не дає. Треба посилювати роботу прокуратури і військової контррозвідки. Тоді, може, щось і буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу шановних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Спочатку я поставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту за основу, а потім про продовження строків, як рекомендував комітет. Зрозуміли? Будемо ставити почергово.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження діяльності Військової поліції» ([№ 6570-д](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про продовження наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки проекту до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Дякую (*Шум у залі*).

Три депутати бажають виступити з процедури: Бурміч, Железняк, Гончаренко. Шановні колеги, попереджаю, що виступ має бути лише з процедури. Якщо не з процедури, зроблю перше зауваження і потім позбавлю слова.

Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, шановний Голово, ви недавно бачили, як депутат Безугла під час війни здійснювала пропаганду агресора – виставила прапор російської федерації на трибуні Верховної Ради. Прошу регламентний комітет з цього приводу провести розслідування і зробити відповідні висновки. Це вперше під час війни здійснюється пропаганда символіки агресора.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

На жаль, не бачив, бо ми спілкувалися з депутатами.

Слово для репліки надається Безуглій, оскільки згадали її прізвище. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Під час виступу колеги, представника екс-ОПЗЖ, який не підтримував створення Військової поліції, з огляду на те, як він поводив себе на всіх засіданнях робочих груп, проштотуючи проросійські наративи, я поставила біля нього прапор тієї держави, наративи якої він пропагує і використовує. Ось і все.

Ні ОПЗЖ у Верховній Раді! (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу кожного з вас не перетворювати парламент на казна-що. Давайте будемо спокійно до всього ставитися. Я, на жаль, не бачив цього інциденту, бо спілкувався з колегами. Якщо в цьому є порушення, нехай регламентний комітет реагує, але що я... (*Шум у залі*).

Ми говорили, що з процедури ще виступить Железняк, після нього – Гончаренко. Будь ласка. Аналогічно і вас прошу, щоб виступ був саме з процедури.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, на годиннику зараз 12 година 5 хвилин. Ми викликали пана Костіна на 12 годину. За це проголосувала значна більшість народних депутатів, більше ніж сьогодні в залі. Від вашого заступника я почув, що ви направили запрошення пану Костіну прибути в парламент сьогодні о 12 годині. Відповіді ми не отримали. У Костіна немає жодної підстави офіційно зараз не бути тут, але ми не бачимо його в чорній піжамі, чи що він там намагається одягати, як військовий.

Враховуючи, що зараз було проігнороване ваше звернення як Голови парламенту, я прошу ініціювати згідно зі статтею 351 Кримінального кодексу

України притягнення до відповідальності Генерального прокурора за ігнорування законних вимог українського парламенту і зробити все можливе, щоб він був тут і відповів уже, можливо, не лише на питання щодо незаконного збагачення свого заступника, а й щодо його відставки.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Як я повідомляв і як правильно повідомив Олександр Сергійович, вчора я направив процедурне рішення парламенту для інформації до Генерального прокурора. Наскільки мені відомо, Генерального прокурора зараз немає. Дякую.

Гончаренко, і будемо рухатися далі. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, я порушую абсолютно те саме питання. Де Генеральний прокурор? Його викликали, він знає, на який час, перебуває в Україні. За добу можна дістатися з будь-якої частини України, виступити перед парламентом і пояснити. Його помічники і заступники купляють собі «порше», маєтки, і це відбувається на очах у всього світу. Ми викликали його, він має бути тут!

Звертаюся до понад 200 депутатів, які вчора проголосували, щоб його викликати. Якщо його немає в залі, то він витер об нас ноги прямо зараз і не лише об нас, а й об усіх наших виборців, бо ми тут не просто сидимо, а представляємо людей. Тоді давайте негайно збирати підписи за відставку Генерального прокурора. Ставте свої підписи, і геть такого прокурора!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перепрошую, буквально щойно надійшов лист від Генерального прокурора в електронному вигляді. Я розішлю його всім народним депутатам, щоб ви могли ознайомитися (*Шум у залі*). Ще раз кажу, щойно Олександр Сергійович передав, що надійшов лист. Я не можу його озвучити і просто перешлю вам.

Рухаємося далі (*Шум у залі*).

Ярослав Іванович Железняк – з процедури. Що у вас ще?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, здається, ми всі тут на одному боці – хочемо, щоб рішення парламенту виконувалися, особливо тими людьми, на призначення яких ми даємо згоду.

Щодо листа. Я прошу вас або вашого шановного заступника дати нам зараз інформацію щодо двох питань.

Перше. О котрій годині надійшов лист від пана Костіна? Це дуже важливо, бо буде, зокрема, у кримінальній справі щодо нього.

Друге. Яка причина того, що ми зараз спілкуємося з вами, а не ставимо запитання пану Костіну, яким чином його заступник, що відповідає за економіку, а давайте говорити відверто, за всі схеми в економіці, накупив маєтків у Конча-Заспі собі і близьким до себе особам? Тому просто дайте нам публічно

відповідь на ці питання. Думаю, що і медіа, які зараз спостерігають, буде дуже цікаво почути, як сталося, що пан Костін не прийшов і не сказав, що його заступника відсторонено, а намагається сховатися від народних депутатів. Ось і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз наголошую, цю інформацію я отримав щойно від Олександра Сергійовича. Після завершення засідання, тому що зараз ми працюємо у пленарному режимі, я поінформую кожного з вас, перешлю цей лист, і ви побачите, коли він надійшов (*Шум у залі*).

Геращенко – теж з процедури. Друзі, я прошу виступати лише з процедури. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я ще раз хочу подякувати всім, хто підтримав пропозицію про виклик Генерального прокурора до Верховної Ради України. Нагадаю, що підставою для цього стало саме журналістське розслідування, яке, щоправда, вийшло не в єдиному марафоні. За фактом цензури, за фактом втручання в роботу журналістів Генеральна прокуратура і пан Костін не порушили кримінальної справи, хоча питання перешкоджання журналістській діяльності завжди під особистим контролем саме Генерального прокурора. На наш запит ми отримали відповідь, що його переслали до прокуратури Києва.

Друзі, це ненормально! Тому ми ще раз звертаємося до колег з проханням проголосувати за те, щоб викликати Генерального прокурора щодо питання втручання в роботу журналістів, перешкоджання журналістській діяльності і необхідності правової реакції саме Генеральної прокуратури на ці абсолютно ганебні випадки. За це має відповідати Генеральна прокуратура.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Геращенко, так як вона сказала, я не можу нічого цензурувати. Прошу голосувати.

«За» – 121.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» щодо уточнення вимог до осіб, які входять до складу Наглядової ради Національного антидопінгового центру» ([№ 8427](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань молоді і спорту Кожем'якіна Андрія Анатолійовича. Виступ від авторів і від комітету до 4 хвилин. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Виступ щодо двох законопроектів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, відразу щодо двох законопроектів.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Дякую. Колеги, до вашої уваги пропонується проект Закону України «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» щодо уточнення вимог до осіб, які входять до складу Наглядової ради Національного антидопінгового центру». Дуже складна назва, але мета цього законопроекту – забезпечити можливість почесним керівникам спортивних федерацій, які не мають повноважень щодо управління цими федераціями, входити до складу Наглядової ради Національного антидопінгового центру. Ми пропонуємо внести зміни до частини п'ятої статті 6 Закону «Про антидопінгову діяльність у спорті» і уточнити, що членом Наглядової ради Національного антидопінгового центру може бути призначена особа, яка займає посаду почесного керівника в спортивній федерації та не має повноважень щодо управління цією федерацією. Ці зміни ми погодили зі Всесвітнім антидопінговим агентством (ВАДА) без зауважень, тому прошу підтримати законопроект № 8427.

Наступний проект Закону «Про внесення зміни до статті 52 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до осіб, які призначаються членами наглядової ради Національної лабораторії антидопінгового контролю» ([№ 8428](#)) також внесений членами Комітету з питань молоді і спорту. Мета законопроекту така сама, як і попереднього, – забезпечити можливість почесним керівникам спортивних федерацій, які не мають повноважень щодо управління федераціями, входити до складу Наглядової ради Національної лабораторії антидопінгового контролю.

До речі, багато народних депутатів на сьогодні є почесними президентами, віце-президентами спортивних федерацій і не можуть до внесення цих змін бути членами Наглядової ради Національної лабораторії антидопінгового контролю або Наглядової ради Національного антидопінгового центру. Але в них достатній спортивний і життєвий досвід, тому було б бажано, щоб вони входили до складу цих організацій. Тож прошу підтримати внесення цих майже технічних змін, оскільки вони мають технічну складову.

Я хотів би просити, Руслане Олексійовичу, розглянути законопроекти в першому читанні, а потім прийняти за основу та в цілому.

Закінчуючи свій виступ, хотів би сказати, що, на жаль, у нас ще дуже багато законопроектів стоять у черзі. Руслане Олексійовичу, якщо можна, подивіться,

будь ласка, і зробить нам таку скидку, як сьогодні, на проекти, які не є на цей час головними. У нас достатньо багато законопроектів, на прийняття яких чекають українські ветерани, воїни, які беруть участь у створенні в Україні адаптивного спорту. Ми повинні внести це поняття в Закон «Про фізичну культуру і спорт», щоб хлопці, які воювали, втратили кінцівки, мають інвалідність і обмежені можливості, брали участь в адаптивному спорті, який чітко закріплює свою суб'єктність у законі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Анатолійовичу.

Безперечно, як ми говорили, у нас будуть монодні, зокрема і вашого комітету. Ви готуйте необхідні законопроекти, ми будемо їх розглядати, як розглянули сьогодні ці два законопроекти.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти для обговорення відразу цих двох законопроектів, бо спочатку я поставлю на голосування один проект, після цього другий – без обговорення.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Прошу передати слово Миколі Величковичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Величкович. Будь ласка. Запрошую на трибуну, пане Миколо.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Справді, питання спорту в умовах війни надзвичайно важливе. Ми бачимо, як деякі країни, які є агресорами, напихали своїх спортсменів різними забороненими препаратами, за що їх позбавляли права брати участь в олімпіадах та у змаганнях на міжнародних спортивних аренах. Тому для нас дуже важливо, щоб антидопінговий центр і антидопінгова лабораторія були акредитовані і запустилися повною мірою в Україні.

Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект. Ми розуміємо, наскільки це важливо і для українського спорту, і для України, щоб показати себе з позитивного боку навіть в умовах війни на спортивних аренах. Ми будемо голосувати за прийняття за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Божкову Олександру Валерійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

БОЖКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мазурашу Георгію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгій Георгійович Мазурашу. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», член Комітету з питань молоді і спорту. Колеги, це, як сказав голова нашого комітету Андрій Кожем'якін, більше технічні законопроекти. Справді, не має бути жодних перепон, щоб досвідчені у спорті люди могли виконувати функції в наглядових радах. Звісно, я прошу вас підтримати ці законопроекти, які обидва зараз ставитимуться на голосування.

Прошу також за можливості взагалі підтримувати вітчизняний спорт, наших спортсменів, тому що вони теж виконують дуже важливу місію. Своїми успіхами або навіть просто виступами на міжнародній арені вони розширюють майданчик, щоб доносити позитивні меседжі з України, що ми дуже успішна нація і країна. Наші спортсмени також користуються міжнародними майданчиками, щоб доносити правду про рашистську агресію, про те, що витворюють в Україні рашисти.

Спортсмени дуже чутливі до того, як суспільство на них реагує. Ви знаєте, як після болючої поразки збірної України з футболу їх трохи захейтили. Але так само, як ми віримо в Збройні Сили України, яким дякуємо за те, що вони боронять нашу державу, треба вірити і в наших спортсменів. Це примножуватиме їхні сили, натхнення, будуть перемоги й надалі, як дотепер були, і у футболі в тому числі.

Тож вболіваємо разом. Слава ЗСУ! Слава українським спортсменам!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Позицію фракції «Батьківщина» представить президент Федерації біатлону України Іван Крулько. Прошу передати йому слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько з низкою інших регалій, крім народного обранця. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Перше. Я хотів би нагадати, що російський агресор використовує спорт і спортсменів як пропаганду, щоб обґрунтовувати свою війну проти України. Тож наше завдання, всіх депутатів, які можуть на спортивному фронті захищати інтереси України, не допускати росіян і білорусів до участі в змаганнях, виключати їх з міжнародних федерацій. Це треба робити, бо це частина нашої війни, яку потрібно здійснювати і там перемагати.

Друге. Я хотів би звернутися до керівництва Верховної Ради. Давайте припинимо практику, коли законопроекти щодо спорту розглядаються за залишковим принципом. Такі законопроекти об'єднують парламент, на них чекають мільйони українців, які залучені до спорту. Тому я просив би, щоб законопроекти, які готує Комітет з питань молоді і спорту, а вони професійні, вносилися вчасно у сесійний зал і голосувалися.

Третє. Ми будемо підтримувати цей законопроект. Хочу сказати, що Україна завжди показує високі стандарти в питанні боротьби з допінгом. Наш антидопінговий центр сертифікований і працює.

Ці два законопроекти технічні, абсолютно обґрунтовані і невеликі. Це дає можливість реалізувати сьогодні рішення комітету і прийняти їх за основу та в цілому. Таким чином ми продемонстрували б підтримку українським спортсменам напередодні Олімпійських ігор, які пройдуть у Парижі. А також давайте підтримаємо і будемо вірити в збірну України з футболу, яка 21 червня захищатиме українські інтереси.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Щодо першого законопроекту була пропозиція комітету прийняти за основу та в цілому, але на засіданні Погоджувальної ради деякі фракції сказали, що лише за основу. Андрію Вікторовичу, ви підтверджуєте це рішення? Комітет пропонує прийняти проект № 8427 за основу та в цілому, а ви кажете, що лише за основу (*Шум у залі*).

Шановні колеги, фракція просить прийняти лише за основу ці законопроекти (*Шум у залі*). Я ставлю так, як було домовлено. Все. Друзі, давайте без скандалів.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» щодо уточнення вимог до осіб, які входять до складу Наглядової ради Національного антидопінгового центру» ([№ 8427](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний законопроект ми домовилися голосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 52 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до осіб, які призначаються членами наглядової ради Національної лабораторії антидопінгового контролю» ([№ 8428](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету та з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція щодо цих двох прийнятих за основу законопроектів скоротити строки подання пропозицій і поправок до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроектів № 8427 та № 8428. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Дякую (*Шум у залі*).

Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, я намагатимуся, щоб це було останнє на сьогодні питання з цього приводу. Це виключно тому, що хочу захистити наш парламентаризм. Я в нього ще вірю.

Я відкрив лист з відповіддю пана Костіна, у якому говориться, що розпочато службове розслідування, НАБУ, НАЗК перевіряють цього корумпованого заступника. А далі він пише: «З урахуванням вищезгаданих обставин видається доцільним відкласти обговорення Верховною Радою цієї ситуації до отримання результатів службового розслідування».

Чому я порушив це питання? Скажіть мені, будь ласка, у вашому зверненні, де ми говоримо: пане Костін, ви маєте бути тут о 12 годині, – ви питали думку Генпрокурора, доцільно чи недоцільно це має бути? Чи це було без дискреції? Тому що я хочу зрозуміти: пан Генпрокурор вирішив собою підмінити парламент чи було допущено помилку під час запрошення його на сьогоднішнє засідання на 12 годину? Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Під час запрошення я просто передав процедурне рішення парламенту. Нічого іншого в запрошенні не було, тому що я не маю права від свого імені щось додавати чи забирати з рішення, яке прийняв парламент. Дякую (*Шум у залі. Оплески*).

Микола Миколайович Тищенко – з процедури, так? Будь ласка.

ТИЩЕНКО М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Я не розумію, чому саме зараз, у такий складний для держави час, ми нападаємо на Генпрокурора. Пане Железняк, у нас лише один заступник у країні? Ми не бачимо, як працює Національна поліція – повна бездіяльність, ботоферми продовжують працювати. Ми не бачимо, що відбувається в лісовій в галузі, про яку ви взагалі не згадуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Миколо Миколайовичу, я змушений попросити вас виступати з процедури. Будь ласка.

ТИЩЕНКО М.М. Тому я хочу сказати, що це штучне створення конфлікту на сміх нашому ворогу росії. Сьогодні, у такий складний час, атакувати Генпрокурора – це ганьба! Пане Железняк, ганьба саме вам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вимкніть, будь ласка, мікрофон (*Шум у залі*).

Ну, буде репліка, друзі. Железняк згадали. Що я можу зробити?

Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка. Хоча ви обіцяли, що це буде останнє запитання. Але хіба я можу зупинити людей?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Якщо можна, запустіть час спочатку, тому що ви витратили частину мого часу.

Шановний пане попередній промовцю, я не хочу вас розчаровувати, але за людей, яких ви щойно перераховували, які теж пов'язані з корупцією, ви також голосували. Тому якщо ви хочете їх викликати, я не заперечую. За ліс, я так розумію, треба викликати Шурму.

Тепер поясню, у чому полягає проблема з Генпрокурором. Проблема в його заступнику, у якого спочатку знайшли майно в Конча-Заспі, походження якого він не може пояснити. Потім знайшли майно в Одесі, походження якого він теж не може пояснити. А потім у його дівчини знайшли і маєток, і майно, походження якого вона так само не може пояснити. Це питання стосується людини, яка відповідає за економічні злочини, зокрема й ті, про які ви щойно зазначали. Тому я дуже раджу спочатку вивчити, що було в попередніх серіях, а потім обов'язково брати ще раз слово з процедури.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Виступу з мотивів не може бути, бо ми ще ні за що не голосуємо, Миколо Миколайовичу! (*Шум у залі*). Ви спробували з процедури, вам не дуже вдалося. Я ж перебив вас, Миколо Миколайовичу, ну, я вас прошу (*Шум у залі*).

Переходимо до наступного питання. Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції» ([№ 5432](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народну депутатку Підласу Роксолану Андріївну. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Я сьогодні буду дуже лаконічна, тому що цей законопроект є супровідним чи сателітним, як у нас кажуть, до законопроектів № 5431 щодо посилення і реформування роботи Антимонопольного комітету. Нагадаю, що Верховна Рада його вже прийняла. Він був дуже високо оцінений нашими партнерами, зокрема американським урядом. Закон уже набрав чинності, але щоб він повноцінно запрацював, ми маємо внести зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення. Я прошу вас сьогодні це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова автора альтернативного законопроектів Буймістер Людмилу Анатоліївну. Немає.

Запрошую до слова голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Іонушаса Сергія Костянтиновича. Будь ласка, Сергію Костянтиновичу.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, цей законопроект сателітний до основного законопроектів, як зазначила автор нашого проекту закону. Він поданий народними депутатами Підласою Роксоланою Андріївною, Наталухою Дмитром Андрійовичем, Кіселем Юрієм Григоровичем, Лічман Ганною Василівною, Першим віце-спікером Корнієнком Олександром Сергійовичем, Давидом Георгійовичем Арахамією, Шуляк Оленою Олексіївною, Безгіним Віталієм Юрійовичем, Приходьком Борисом Вікторовичем, Мотовиловцем Андрієм Вікторовичем, Мовчаном Олексієм Васильовичем і Забуранною Лесею Валентинівною.

Це технічний законопроект, у якому пропонується привести норми Кодексу України про адмінправопорушення у відповідність із основним законопроектом. Комітет його підтримав та рекомендує Верховній Раді прийняти за основу. Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти, і будемо голосувати.

Слово надається народному депутату Воронову Володимиру Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ВОРОНОВ В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Дякую. Шановні колеги, закликаю вас підтримати вказаний законопроект, спрямований на те, щоб унормувати положення Кодексу України про адміністративні правопорушення. Ну, не може бути так, щоб кодекс містив норми про відповідальність за дії, які не заборонені. Тобто в КУпАП наявна ціла низка статей, які не мають нічого спільного із правовим регулюванням у сфері захисту економічної конкуренції. Таким чином вони фактично існують штучно, відповідальності немає. Вказаним законопроектом ми приводимо Кодекс України про адміністративні правопорушення у відповідність із інфраструктурними законами, які регулюють цю сферу. Тож прошу вас підтримати цей законопроект.

Хочу також сказати, що в цьому році ми будемо святкувати 40-річчя нашого КупАП, який не має нічого спільного з сучасними правовідносинами: ані з порядком фіксації, ані з порядком оформлення адміністративних матеріалів, ані з порядком розгляду, ані з порядком притягнення до адміністративної відповідальності. Тому закликаю Верховну Раду дев'ятого скликання ухвалити новий Кодекс про адміністративні правопорушення, а правоохоронний комітет цим позаймається. Підтримайте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна. Потім – Ярослав Іванович Железняк, і переходимо до голосування.

Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, я зараз повторю три рази, щоб навіть той, хто не слухає, уважно послухав, про що цей законопроект і чому його не можна підтримувати.

Перше. Цей законопроект – увага! – про значне, я сказав би катастрофічне, підвищення штрафів для підприємств України за незначні порушення. Тобто ми надаємо право Антимонопольному комітету за затримку на один день якогось звіту, за якісь дрібні речі впулювати штрафи по 200, по 300 тисяч гривень. Ви думаєте, підприємства, які сьогодні ще жевріють в Україні і ведуть свою діяльність, очікують цього? Мені здається, що ні.

Друге. Ми знаємо, що соціальна відповідальність переважної частини бізнесу, що ми не говорили б, дійсно, дуже велика. Ще раз наголошую, про що цей законопроект? Він про значне підвищення штрафів для бізнесу в Україні за незначні порушення. Це категорично не те, що сьогодні потрібно.

Я просто хочу ще раз звернутися персонально до кожного, особливо до мажоритарників. Ви їдете у свої округи, зустрічаєтеся з представниками малого, середнього, великого бізнесу і бачите, як важко сьогодні їм працювати, тому я не лізу в нетрі і не буду сильно пояснювати. Вкотре прошу не підтримувати законопроект. Чому? Тому що, повторюю ще раз для тих, хто не дослухав чи говорив під час мого виступу, цей законопроект про значне, дуже велике підвищення штрафів за незначні порушення. Закликаю всіх розумних людей не голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, за багаточисленними зверненнями колег і для підвищення настрою прошу передати слово Миколі Тищенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярославе Івановичу, ви можете передавати слово лише в межах своєї фракції.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ні, я можу передати слово будь-якому народному депутату.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хіба що ви взяли Миколу Миколайовича у свою фракцію, але я ще цього не зачитав. Я можу передати слово лише фракції «Голос». Ярославе, ну, ви ж знаєте правила. Це все весело, але ви правила знаєте.

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, якщо ви голосували за антимонопольну реформу, то можете підтримувати цей законопроект. Я особисто вважаю, що це одна з проблем, яку ми тоді створили. Але цей проект, оскільки вже прийнятий попередній закон щодо антимонопольної реформи, напевно, треба прийняти.

І, звичайно, у дуже негативному контексті я тут згадую все-таки колегу Миколу Тищенка. Бачу, у нього нестримне бажання виступити. Даю йому можливість підняти настрій українському парламенту і глядачам, які дивляться зараз це засідання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тищенко має право на репліку. Миколо Миколайовичу, будь ласка, слово для репліки. Потім переходимо до голосування.

ТИЩЕНКО М.М. Дякую вельмишановному пану Железняку, що він сьогодні підміняє роботу спікера і надає слово тому чи іншому народному депутату, що він так гарно працює. Але зараз я припускаю (цю інформацію будемо перевіряти, ось щойно зателефонували на нашу електронну приймальню виборці з мого округ), що ви виконуєте замовлення російської федерації, а це вже порушення статті 111 закону, держрадою попахує, пане Железняк. На кого ви працюєте? На державу Україна (три рази можу повторити ваше прізвище, пане Железняк) чи на народ України? Так ось, якщо ви виконуєте штучне замовлення, встаньте, признайтеся та складіть мандат.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, за Регламентом репліка на репліку не надається, на жаль.

Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції» ([№ 5432](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Готові голосувати? Будь ласка, займіть свої місця, ми голосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 5432 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 5432 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

У нас є альтернативний законопроект. Спробуємо його прийняти.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції» ([№ 5432-1](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 195.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 5432-1 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 200.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 5432-1 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 196.

Рішення не прийнято.

Відповідно до Регламенту законопроекти вважаються відхиленими.

Дякую. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» ([№ 11232](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Тут треба 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань цифрової трансформації Крячка Михайла Валерійовича як від авторів, так і від комітету. Будь ласка.

КРЯЧКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Законопроектом № 11232 пропонується спростити дозвільну процедуру оцінки відповідності та сертифікації засобів електронної ідентифікації, що дасть змогу застосовувати відкриті європейські підходи шляхом публікації переліку зазначених засобів, а також покращити умови страхування відповідальності кваліфікованих надавачів перед користувачами. Буде чітко визначено клас страхування відповідно до вимог Закону України «Про страхування». Головне, такий закон забезпечить

довготривале збереження юридичної сили документів у разі припинення діяльності кваліфікованого надавача, що дасть можливість перевірити документ та його цілісність навіть якщо надавач припинить свою діяльність.

За результатами обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект № 11232 за основу, а також звертається до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про необхідність доопрацювання його положень відповідно до зазначеної статті Регламенту.

Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ар'єв.

АР'ЄВ В.І. Добре, що ми дбаємо про довірчі послуги, але недобре, що забуваємо подбати про один дуже важливий компонент нашого цифрового життя, який сьогодні викликає недовіру в багатьох громадян України, особливо військовозобов'язаних. Це додаток «Резерв+», розроблений Міністерством оборони, точніше на замовлення Міністерства оборони, а якщо бути зовсім точним, то Міністерство оборони не замовляло розробку цього додатка. На засіданні Комітету з питань цифрової трансформації ми заслуховували заступницю міністра оборони, і перше, що з'ясували, що невідомо хто розробляв цей додаток, невідомо хто володіє першими кодами. А додаток має доступ до великого реєстру військовослужбовців під назвою «Оберіг». Мало того, він був розроблений за 37 днів від початку укладення контракту і його досі тестують на безпеку, хоча додаток уже використовується. Ось інформація, яку ми маємо на сьогодні.

Дуже багато військовослужбовців нарікають, що цей додаток часто не дає можливості оновити дані і їм доводиться фізично йти в ТЦК. Це дуже серйозне питання, яке парламент має порушувати перед Міністерством оборони, щодо зміни нормативно-правової бази або продовження терміну оновлення даних військовослужбовців, щоб їх не штрафували після закінчення 60 днів через те,

що вони фізично не встигли цього зробити. Це я вважаю на сьогодні дуже важливим моментом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентина Короленко-Усова, фракція «Слуга народу»,
Будь ласка.

КОРОЛЕНКО-УСОВА В.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день! Прошу передати слово Сергію Сергійовичу Штепі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа Сергій. Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Шановні колеги, у такій високотехнологічній галузі, як електронні довірчі послуги, відставання навіть на декілька кроків може бути катастрофічним з точки зору якості сервісу, з точки зору безпеки і якості надання інформації. Водночас в Україні на сьогодні відсутній орган, який оцінював би відповідність засобів кваліфікованого електронного підпису під час надання таких послуг, і це може загальмувати всі позитивні процеси, започатковані Верховною Радою в цій сфері. Тому запровадження перехідного періоду з метою забезпечення безперервної роботи надавачів довірчих послуг до утворення відповідного органу з оцінкою відповідності потребує невідкладного нормативно-правового регулювання, яке ми, власне, і здійснюємо цим законопроектом.

Тому я дуже прошу вас проголосувати за. Впевнений, що ви всі, як і кожен українець, користуєтеся електронними публічними послугами і розумієте, чому це важливо саме сьогодні, у період повномасштабного вторгнення, коли ми не завжди можемо користуватися послугами офлайн.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабаченко, фракція «Батьківщина», і будемо переходити до голосування.

КАБАЧЕНКО В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Законопроект № 11232 покликаний замінити численні реєстри відкритих ключів, які дублюють один одного, на один загальний реєстр, тобто зробити цей реєстр централізованим. Це абсолютно позитивна сторона цього законопроекту за одним винятком – він класний і необхідний, якби ми приймали його в мирний час.

Цей законопроект неможливо приймати під час воєнного стану, бо нещодавно ми проголосували законопроект № 10272, який мав би бути базою для проекту, який розглядаємо зараз. Головна новація цього законопроекту полягає в тому, що він підвищує вимоги до систем електронної ідентифікації, що використовуються в електронних сервісах місцевих органів влади, які працюють з державними даними. Раніше вони мали право використовувати або свою власну систему інформаційної безпеки, або якусь іншу на договірній основі. Тепер це право прибирається і встановлюється вимога використовувати систему із середнім або високим рівнем довіри.

Дві причини, чому фракція «Батьківщина» сьогодні не підтримує цей законопроект у першому читанні. Перша причина. Якщо послуга надаватиметься посередником, а не напряму, для цього посередника так само має застосовуватися критерій середнього або високого рівня довіри. Друга причина пов'язана з корупцією і полягає в тому, що треба під час підготовки законопроекту до другого читання прибрати пряму корупційну норму щодо оплати приєднання інформаційних систем до ресурсів електронної ідентифікації і розробити чітку методологію, яким чином ця оплата буде встановлюватися.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування, колеги. Займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» ([№ 11232](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 11232 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Законопроект направлено на повторне перше читання.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» ([№ 6004-д](#)). Друге читання.

Пане Бондаренко, запрошую вас на трибуну.

До нас звертався Євтушок Сергій щодо поправок, і мав бути виступ Ірини Володимирівни Геращенко. Ірино Володимирівно, ви будете виступати? Так. А на поправках наполягатимете?

Тоді зараз виступить Ірина Володимирівна, а потім Сергій Миколайович щодо поправок, і будемо переходити до голосування.

Ірина Володимирівна Геращенко, 3 хвилини. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, цей екологічний законопроект чекає свого розгляду в другому читанні вже більше року. Очевидно, що війна загострила екологічні проблеми в Україні, але тепер ми маємо подвійну проблему.

Перше. Традиційно питання довкілля та екології чутливі для українських громад, але так само традиційно влада звертає на захист довкілля мінімальну увагу. Тепер у нас є ще дуже серйозні проблеми з нашою промисловістю і в законодавстві, тому під час гармонізації українського законодавства до директив Європейського Союзу ми маємо не лише виконати ці нормативи, а й знаходити баланс щодо підтримки українського виробництва, підприємництва і захисту екології.

У наших поправках до цього законопроекту ми насамперед звертали увагу профільного комітету на гармонізацію української термінології до директив Європейського Союзу, а також на дуже важливі деталі щодо посилення контролю за виконавчою владою як у центрі, так і в регіонах стосовно моніторингу забруднень, щодо контролю громадських організацій за екологічними програмами, за довкіллям. Тут дуже важливі громадські обговорення в контексті Єдиного державного реєстру, інтегрування цих довкільних дозволів, щоб не було корупційних і лобістських викликів.

Наша політична сила підтримуватиме цей законопроект у другому читанні, ми і в першому його підтримали. Дякуємо комітету, який частково врахував наші поправки. Але, колеги, хочемо звернути вашу увагу, що дуже часто під правильними гаслами, зокрема під ідеєю захисту довкілля й екології, протягуються законопроекти, у яких дуже багато корупційних, лобістських норм. Наприклад, учора прийняли за основу законопроект про підтримку рибопереробної галузі, але при цьому до нього закладено норми щодо можливості абсолютно безвідповідальної забудови прибережних смуг тощо.

Ми закликаємо колег, щоб під час гармонізації українського законодавства з європейськими директивами сутність відповідала змісту. Це дуже важливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій щодо двох поправок, 2 хвилини. У вас на врахування чи для підтвердження? Для підтвердження. Назвіть, будь ласка, номери.

ЄВТУШОК С.М. Дякую, Олександр Сергійовичу. Прошу поставити на голосування для підтвердження поправки 265 і 269, якими пропонується встановити, що фінансування заходів з впровадження операторами установок найкращих доступних технологій та методів управління здійснюється суб'єктами

господарювання за рахунок власних коштів, державної допомоги і міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством. При цьому у редакції першого читання такими джерелами прямо називалися державний та місцеві бюджети, а також пільгові та безвідсоткові кредити і позики, державні гранти та субсидії, що було виключено поправками до другого читання.

Європейська Бізнес Асоціація (я зараз тримаю в руках їхнє звернення) наголошує, що у даному питанні має бути застосований підхід країн Європейського Союзу, коли держава бере активну участь у фінансуванні, адже впровадження високих, найкращих, доступних технологій має загальносупільний інтерес. Представники бізнесу мають перестороги, що на практиці підприємства не зможуть використати державну чи міжнародну технічну допомогу, адже, по-перше, Законом «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» визначено обмежене коло отримувачів такої допомоги, по-друге, отримувачем міжнародної технічної допомоги формально є держава, а не суб'єкти господарювання.

Тому, шановні колеги, звертаюся до вас з проханням, коли головуючий поставить дані поправки на голосування, не підтримувати їх з огляду на висновок Європейської Бізнес Асоціації та наших експертів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не ставимо поправки на голосування? Добре.

Переходимо до голосування, колеги. Займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» ([№ 6004-д](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 225.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про забезпечення конституційних прав на безпечне для життя і здоров'я довкілля» ([№ 6004-д](#)) на повторне друге читання. Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Колеги, у нас ще є третє читання, але ми так ніколи не робили (*Шум у залі*). Що не пікало? А, в Олени Шуляк вчора взагалі згорів пристрій для голосування. Це реалії.

Сергій Соболев – з процедури. Будь ласка.

СОБОЛЕВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дійсно, можна направити на третє читання, але конкретні статті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для цього, напевно, треба рішення комітету?

СОБОЛЄВ С.В. На жаль, потрібне рішення комітету, іншого варіанта немає (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто хоче виступити з процедури? Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Сергій Владиславович у принципі все сказав про третє читання. Можна лише додати, що третє читання потрібно буде в тому разі, якщо запропонує комітет. Спочатку треба прийняти проект у другому читанні і відповідно деякі статті або розділи направити на третє читання, і лише потім голосувати його в цілому, а не навпаки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки розумію, ми можемо прийняти проект у другому читанні, але не в цілому.
Разумков – з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, ви частково маєте рацію, частково, на жаль, ні. Для того щоб з'явилося третє читання, треба, щоб проект було прийнято в другому читанні, а далі депутати без рішення комітету можуть наполягати на третьому читанні. Тобто для цього не треба рішення комітету. Потрібно проголосувати у другому читанні, потім прийняти поправки і вже після того проект може розглядатися в третьому читанні, якщо не помиляюся, за розділами. Тому жодної позиції комітету не потрібно. А сьогодні ми не можемо направляти на третє читання, оскільки було провалено друге, якщо я не помиляюся.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була провалена пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому (*Шум у залі*). Це взаємовиключні пропозиції, ви вважаєте? Але ми не визначилися щодо направлення на третє читання, тому не можемо вважати проект відхиленням відповідно до статті 123 Регламенту. Ми не визначилися щодо одного з питань (*Шум у залі*). Ну, ми так не ставимо (*Шум у залі*). Чесно кажучи, щодо третього читання ми ніколи так не робили, я не впевнений... (*Шум у залі*). Починати?

Колеги, я зачитаю вам статтю 123 Регламенту, щоб ми спільно уважно її послушали. За результатами розгляду законопроекту в другому читанні Верховна Рада приймає рішення про:

1) прийняття законопроекту в другому читанні та доручення головному комітету підготувати його до третього читання (цю пропозицію я не ставив на голосування);

2) відхилення законопроекту (цю пропозицію я не ставив на голосування);
3) прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому (цю пропозицію я ставив на голосування, ми її провалили);

4) прийняття законопроекту в другому читанні... з наступним поданням законопроекту на повторне друге читання (ми цю пропозицію теж провалили);

5) повернення законопроекту головному комітету на доопрацювання...

Отже, першу пропозицію про третє читання ми ще не ставили, тому... *(Шум у залі)*. Пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому я ставив на голосування, ми її провалили, а про третє читання ще не ставив. Можна ставити на голосування пропозицію про направлення на третє читання? *(Шум у залі)*.

Керівники фракцій і груп, підійдіть сюди, будь ласка.

Тимошенко – з процедури. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Олександр Сергійовичу! Якщо ви зараз започатковуєте взагалі таку новелу – голосувати без другого читання у третьому, то пропоную далі вже без першого голосувати у другому читанні *(Оплески)*. Це в принципі одне й те саме. Я просто думаю, що можна і без першого, і без другого відразу голосувати у третьому – головне ноу-хау.

Я вас прошу, залиште цей законопроект у спокої, після провалу другого читання його голосувати далі не можна. Можна ще повернути тому, хто його зареєстрував. Прошу, не робіть цього, це ламає всі парламентські процедури раз і назавжди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, законопроект № 6004-д вважається відхиленим. Є домовленість Погоджувальної ради про подальші дії *(Шум у залі)*.

Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, не треба займатися підтасовкою. Що таке третє читання? До третього читання законопроекту, який готується головним комітетом, вносяться лише поправки щодо внесення виправлень, уточнень тощо у тексті законопроекту, а також поправки, внесені з метою узгодження між собою структурних частин прийнятого у другому читанні законопроекту без зміни його змісту. Тобто лише після прийняття у другому читанні може бути третє, без будь-яких голосувань. Що ви робите? Тоді ви взагалі можете не вносити в зал, а просто занести це до законопроекту, потім його підписує Президент, так вам буде зручніше, я вам просто раджу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, хочу сказати, що в третьому читанні зал теж голосує *(Шум у залі)*. У третьому читанні теж треба проголосувати. Після третього читання треба в цілому проголосувати. Це робить зал все рівно. Тобто не вийде кудись його нести *(Шум у залі)*.

Шановні колеги, я пропоную рухатися далі. З цим законопроектом ми розібралися (*Шум у залі*).

Ярославе Івановичу, знову про Генеральну прокуратуру? Ні? Щось новеньке?

Железняк – з процедури.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, насправді я хотів сказати вам дякую, що ви прийняли зараз єдине правильне рішення з дотриманням стандартів, традицій і прецедентів, що були в парламенті. Це був єдиний правильний вихід із ситуації. Я дуже вболіваю за цей законопроект. На жаль, він є, я так розумію, у міжнародних вимогах. Тут присутній міністр екології. Дуже сподіваюся, що ми швидко дійдемо до того, що приймемо його. Але стосовно процедури і вами, і представниками фракцій і груп було прийнято єдине правильне рішення, що зараз цей законопроект відхилений, а далі, сподіваюся, ми будемо швидко рухатися з цією ініціативою під новим номером.

Це все, що я хотів вам сказати. Жодного слова про Костіна і прокуратуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Я хотів би принагідно звернути увагу, що коли ми проголосували і нам не вистачило одного голосу, відкрилися двері і в зал забігли п'ятеро представників монобільшості. Я не називатиму їх прізвища, але, колеги, це про нашу дисципліну і про те, що в потрібний момент треба все-таки повертатися в зал, щоб здійснити свій парламентський обов'язок волевиявлення.

Шановні колеги, до мене звернулися представники фракцій і груп із спільним листом щодо проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій» ([№ 11074](#)), щоб зараз перейти до його розгляду. На засіданні Погоджувальної ради не приймалося це рішення, але є узгоджена позиція представників фракцій і груп (*Шум у залі*).

Дмитро Олександрович Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, така процедура, дійсно, застосовувалася у випадку, коли ніхто з народних депутатів не заперечував. У цьому випадку я заперечую. Лист від керівництва фракцій і груп – це добре, це політична позиція. Якби всі колеги були за, о'кей, у цьому випадку ні. Будь ласка, вносьте через Погоджувальну раду, будемо його розглядати завтра, жодних питань немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це правда, коли були заперечення у народних депутатів, ми не йшли за такою процедурою (*Шум у залі*).

Колеги, ми зараз витратимо пів години на обговорення процедури.

Юрчишин – з процедури. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Наша фракція не підписувала дане подання, тому ми не розуміємо, чому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це правда, вибачте.

Іване Івановичу, хоча ви й спортивна людина, але це не спортивна поведінка (*Шум у залі*). Це питання знято.

Іван Іванович Крулько – з процедури.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги, я хотів сказати, що цей законопроект щодо звітування політичних партій на територіях, де ведуться бойові дії, на окупованих територіях, де неможливо зібрати звіти. Виключно через те, що комусь просто хочеться, щоб політичні партії мали можливість подавати звіти, це питання зараз блокується. Тому я... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже не з процедури, Іване Івановичу.

Вимкніть, будь ласка, мікрофон. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних справах» ([№ 11026](#)). Це друге читання.

У нас буде буквально одна поправка Демченка, і перейдемо до голосування.

Максиме Євгеновичу, можна вас запросити на трибуну?

Демченко. Будь ласка. Назвіть номер поправки.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). У поправці 12 пропонується відносити до малозначних справ, тобто розглядати в спрощеному порядку справи, пов'язані зі зменшенням розміру аліментів. Це робиться для того, щоб швидко розглянути справу і швидко зменшити аліменти, щоб не оскаржувати відповідні рішення судів щодо зменшення розміру аліментів. Задля кого це робиться? Задля тієї особи, яка сплачує аліменти, але не задля дітей, на утримання яких вони сплачуються.

Колеги, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку критично оцінило цю поправку і зауважило, що в разі її прийняття буде порушено права дітей. Будь ласка, не підтримуйте цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 12 народних депутатів Дирдіна і Павліша. Комітетом вона врахована частково. Демченко пропонує поставити її на голосування для підтвердження.

Позиція комітету, будь ласка.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я хотів би звернути увагу, що на засіданнях і підкомітету, і комітету ми обговорювали це питання, зокрема зауваження суддів, що в чинному законодавстві є норми щодо збільшення, але немає щодо зменшення розміру аліментів на дітей. Коли на засіданні комітету ми обговорювали цю поправку, від народного депутата Сергія Демченка звучали, наскільки я пам'ятаю, інші пропозиції.

Під час обговорення цієї позиції були враховані і рішення Конституційного Суду України, і пропозиції суддів Верховного Суду, а тому я прошу цю поправку підтримати в редакції комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко, репліка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, ще раз використаю право на репліку, і зазначу, що в даному разі йдеться про спрощений порядок розгляду справ, пов'язаних із зменшенням розміру аліментів на дітей. Дитина одержує кошти на утримання за рахунок аліментів. Невже вона не має права на розгляд спору, на захист її інтересів у повному обсязі відповідно до чинних норм з можливістю оскарження, з можливістю відповідного судового провадження на засіданні? Колеги, це питання захисту дітей. Давайте використовувати спрощені процедури, але не стосовно дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Поправка 12 народних депутатів Дирдіна та Павліша. Комітетом вона врахована частково. Народний депутат Демченко пропонує підтвердити таке рішення.

Ставлю на голосування поправку 12 у редакції, частково врахованій комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу

адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах» (№ 11026) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Разумков Дмитро Олександрович – з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, зараз у залі відбувається, дійсно, процедурна атипова поведінка, тому що дотримуються норми Регламенту. Ми з вами часто буваємо по різні боки, але в даному разі у зв'язку з дотриманням Регламенту я хотів би вам подякувати за роботу (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

Іване Івановичу, я не встиг оцінити, наскільки це був виступ не з процедури (*Шум у залі*).

Учора була ситуація, коли я некоректно перервав Ірину Володимирівну, а вона просто не дійшла до своєї процедурної пропозиції. До речі, я прошу вибачення. Немає її? Тому питання, коли саме переривати, теж дуже дискусійне.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 155 «Про судоустрій і статус суддів» щодо організації роботи судів» ([№ 11283](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народний депутат України Маслов Денис Вячеславович.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, прохання не розходитися, я швидко доповім. Законопроект дуже простий. У деяких наших судах, здебільшого прифронтових, немає жодного судді, немає керівника апарату, бо всі судді переведені для роботи в іншу місцевість. Там необхідно підписувати документи кваліфікованим електронним підписом – звітні документи в податкову, документи в казну тощо. Ми намагалися вирішити це питання

в адміністративному порядку з податковою, з усіма іншими – ні, не вирішується. Для цього просто потрібен закон, за яким Державна судова адміністрація могла б уповноважувати людину в такий суд, де немає жодного судді, для підпису цих документів. Тільки-но хтось із суддів повернеться в цей суд, відразу повноваження такої особи припиняються. Це дуже важливо для прифронтових судів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово від комітету надається заступнику голови Комітету з питань правової політики Павлу Павлішу.

ПАВЛІШ П.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань правової політики на своєму засіданні рекомендував прийняти даний законопроект за основу. Як повідомив голова комітету і один із авторів, законопроект, дійсно, важливий, викликаний сьогоденням та умовами в судовій системі на прифронтових і окупованих територіях. Він потрібен, щоб могли зберегтися будівлі судів, технічні приміщення, і коли безпекова ситуація відповідатиме нормам, можна було б ці суди запускати, а ці функції перейдуть до голів або заступників голів судів.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Козир Сергій В'ячеславович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, прошу повернутися до залу і підтримати законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Саврасов, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день! Прошу передати слово Руслану Петровичу Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дуже дякую за слово. Щодо цього законопроекту є побоювання іншого характеру. Чи не станеться так, що ми хочемо вирішити питання, а насправді ускладнимо його вирішення, оскільки я дуже сумніваюся, що судді бажатимуть повертатися в такі суди, якщо розумітимуть, що там є уповноважена особа, яка має повноваження здійснювати відповідні відносини з органами влади і місцевого самоврядування. Якщо такої особи немає, тоді є стимул, щоб хоча б один суддя з'явився в цьому суді і здійснював такі повноваження. Якщо така особа буде, то який сенс їм повертатися? Це перше.

Друге. Я не розумію, скільки таких судів. Давайте з'ясуємо для себе, де ці суди, що це за суди? Минуло майже 2,5 року, чому ми про це нічого не говорили, а лише тепер говоримо? Що відбувалося з цими судами 2,5 року? Яка там ситуація? Якщо мова йде про те, що є фізична загроза будівлям, то як там може працювати уповноважена особа? Сумніваюся, що там узагалі хтось може працювати.

Тож тут поки що більше питань, ніж відповідей. І якщо інститут переведення зіграв з нами поганий жарт, то, може, треба переглянути цей інститут переведення? Тому що влада так пишалася, що цей інститут дав можливість зберегти правосуддя в більшій частині судів України, а тепер, виявляється, усі судді масово переводяться і нікому працювати. То, може, треба, навпаки, встановити якісь квоти для можливого переведення, щоб хоча б одна особа залишалася? Хто допустив, що із суду всі перевелися в інший суд, щоб допомогти йому працювати, і унеможливили роботу свого суду?

Чесно кажучи, я поки не готовий і наша фракція не голосуватиме за прийняття проекту в першому читанні, а якщо до другого читання ситуація якось проясниться, тоді ми будемо вирішувати відповідно до рішень комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Передайте, будь ласка, слово Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Без сумніву, питання, які щойно оголосив мій колега, дуже важливі. Але давайте дамо відповідь, чому в нас така кількість судів залишилася з вакансіями? На жаль, парламентська більшість ухвалювала рішення, які фактично зупинили призначення суддів, конкурси, і ми тепер розхльбуємо цю страшну ситуацію.

Але, виходячи з конкретного законопроекту, ми не можемо на сьогодні залишити ані Запорізьку, ані Херсонську, ані Донецьку, ані Луганську області в ситуації, коли не здійснюється судочинство. Поки ми будемо шукати винних, мільйони наших громадян не зможуть знайти захисту в судах. Саме тому наша фракція голосуватиме за. Без сумніву, до другого читання ми подамо поправки щодо вирішення проблемних питань. Тому прохання підтримати цей законопроект і проголосувати в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельможний, група «Довіра».

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець).* Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякуємо авторам даного законопроекту за законодавчу ініціативу. Проект закону може бути підтриманий за основу, оскільки його прийняття дасть змогу здійснювати адміністративну роботу в судах, де немає суддів.

Депутатська група «Довіра» голосуватиме за. Прошу колег підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всі висловилися? Можемо переходити до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 155 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо організації роботи судів» (№ 11283) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 21-1 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо передачі в управління культурних цінностей» ([№ 11280](#)) та альтернативний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами,

одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо особливостей управління культурними цінностями та іншими активами» ([№ 11280-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих питань до порядку денного сесії.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих питань за скороченою процедурою.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

Для доповіді щодо основного законопроекту запрошується Олександр Михайлович Ткаченко. Будь ласка. Його немає.

Тоді для доповіді щодо альтернативного законопроекту і від комітету запрошується голова Комітету з питань антикорупційної політики Анастасія Олегівна Радіна, 4 хвилини.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Прошу вашої уваги і дуже прошу не розходитися.

Цей законопроект про захист культурних цінностей, щоб об'єкти мистецтва, які мають культурну цінність і які арештовані в кримінальному провадженні, потрапляли туди, де їх місце: до музеїв. Чому це важливо зараз? Тому що за чинним законодавством арештовані в кримінальному провадженні, наприклад, картини або статуї можна продати за ціну, за яку пощастить. Вони можуть лежати в непристосованому приміщенні, покриватися цвілью, мокнути, руйнуватися, і за це ніхто не відповідатиме. З ними можна зробити все, що завгодно, окрім як передати до музею.

Законопроектом № 11280-1 пропонуються дві дуже прості норми: заборона продажу культурних цінностей до фінального вироку суду або до закриття справи, або до зняття арешту, якщо йдеться про активи, арештовані в кримінальному провадженні, і передача на зберігання таких культурних цінностей до музеїв. Дуже прошу це підтримати.

Від імені комітету повідомляю, що Комітет з питань антикорупційної політики на своєму засіданні розглянув законопроекти № 11280 і № 11280-1 та рекомендував Верховній Раді України законопроект № 11280 відхилити, а законопроект № 11280-1 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з техніко-юридичними правками і пропозиціями комітету.

Дуже прошу підтримати захист культурних цінностей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти. Яковлева Неллі Іллівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Прошу передати слово Галині Янченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Янченко. Будь ласка.

ЯНЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я закликаю вас підтримати даний законопроект, однак хочу звернути увагу, що кожного разу, коли ми розглядаємо будь-який законопроект або іншу ініціативу щодо АРМА, ми говоримо про проблеми. Проблеми, проблеми і ще раз проблеми вже стали синонімом АРМА.

Навіть голова антикорупційного комітету, доповідаючи з трибуни суть законопроекту, говорила про те, наскільки неефективно відбувається управління активів АРМА, що активи, які туди потрапляють, покриваються мохом, цвіллю, неналежно управляються.

Хочу наголосити, що ми витратили дуже багато часу і зусиль, щоб спробувати реформувати АРМА, зокрема прийняли закон, яким заборонили АРМА продавати активи до вироку суду, але зараз знову стикаємося з ситуацією, коли АРМА використовує вже іншу корупційну схему, щоб віджимати активи у бізнесу і фактично передавати їх підконтрольним компаніям або людям.

Тому я пропоную об'єднати наші зусилля, щоб внести зміни до законопроекту щодо АРМА, а даний законопроект прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, безумовно, цей законопроект треба підтримати. Не можна продавати культурні цінності, їх треба передавати в управління, а потім повертати музеям. Але хочу наголосити, що і з питанням управління треба бути дуже обережними, тому що в новітній історії України були випадки, коли, наприклад, міністр освіти Табачник – зрадник, московська підстилка – брав у музеїв в управління картини, які нібито висіли в будівлі Кабінету Міністрів, а потім повертав підробки. Це було, про це всі знають. Нагадаю вам ситуацію з «Градобанком», де була унікальна колекція картин, яку конфіскували і передали в заставу Національному банку України. Коли довелося повертати картини до музею, виявилася половина підробок. Це також у нас було.

Тому я хотів би сказати: під час передачі культурних цінностей в управління необхідно розробити механізм, щоб вони поверталися в тому вигляді, в якому були передані, щоб це були оригінали, а не підробки, і щоб Україна не втрачала культурні цінності через те, що хтось хотів мати оригінали у своїх приватних колекціях і просто нахабно крав їх у держави.

А за цей законопроект ми голосуватимемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, ми зараз говоримо про АРМА – Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. Хочу нагадати, що попереднє керівництво АРМА було взято на хабарі, після того його замінили, потім головою АРМА стала дуже дивна жінка. Якимось так сталося в її житті, що вона декілька разів міняла прізвище, ніколи не працювала в правоохоронних органах. Послам країн G7 щось там не подобалося, але це теж нормально, мало кому в нас щось не подобається – до побачення.

Було це рік тому. Вона приступила до виконання своїх обов'язків 30 червня минулого року. Я звертаюся до головуючого. Пане Олександр, дуже прошу вас, щоб ми знову не порушували у Верховній Раді питання про виклики, бо це перетворюється вже на якусь ганьбу, давайте запросимо пані Думу на річницю її роботи на посаді голови АРМА. Нехай вона прийде сюди і розповість, що зроблено АРМА з багатомільярдним майном. Я повторюю: хто думає, що найбільше державного чи якогось іншого майна в керуванні Фонду державного майна України, глибоко помиляється, в АРМА майна вже на сотні мільярдів гривень.

Хочеться почути, що з цього набула держава. Що з цього набули якісь чиновники, думаю, ми ще почуємо з наступних розслідувань НАБУ. А хочеться почути, що з цього набула держава Україна, Державний бюджет України. Давайте викличемо сюди голову АРМА і заслухаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Наталія Ігорівна Приходько, група «Відновлення України». Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановний головуючий, шановні колеги, антикорупційний комітет кілька днів тому дуже уважно розглядав цей законопроект у присутності керівників АРМА. Такий закон дуже потрібний. Не повторюватиму, що говорили попередні промовці і голова комітету. Хочу відзначити, що в законопроекті передбачається один важливий механізм – обов'язкова експертиза. Коли культурні цінності потраплятимуть до АРМА, вони перевірятимуться експертами Міністерства культури і буде видно, де копія, де підробка, де, можливо, узагалі якийсь предмет, що не є культурною цінністю. Відповідно до цього

прийматимуться рішення, що з такими предметами робити далі: чи передавати до музею, чи на продаж, чи ще кудись.

Тож законопроект потрібен, оскільки враховує саме такі моменти. Наша група «Відновлення України» підтримує пропозицію голови комітету про прийняття законопроекту у першому читанні та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає більше тих, хто бажає висловитися? Тоді переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо особливостей управління культурними цінностями та іншими активами» ([№ 11280-1](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Є пропозиція комітету прийняти в цілому (*Шум у залі*). Ви проти? Добре.

Наступне питання – проекту Закону «Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» щодо проведення перевірок в частині вчинення мобінгу» ([№ 11044](#)).

Ставиться на голосування пропозиція про включення цього питання до порядку денного сесії.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народна депутатка України Гришина Юлія Миколаївна. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановні українці! Мобінг – дуже небезпечне явище, яке полягає в порушенні прав людини безпосередньо в трудових відносинах, що проявляється шляхом психологічного, економічного тиску задля приниження людини, задля доведення її до звільнення тощо. На робочому місці від мобінгу і в Україні, і в усьому світі потерпають і чоловіки, і жінки, і досвідчені, і молоді працівники, це відбувається і в державному секторі, і в приватному.

У листопаді 2022 року ми прийняли Закон «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню)», яким встановили відповідальність за мобінг. Але, на жаль, з початком повномасштабного вторгнення у нашу країну сталася велика кількість трагічних подій, які почали суттєвим чином впливати на трудові відносини в країні. Тому ми прийняли Закон «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», яким передбачено заборону на проведення позапланових заходів державного нагляду у сфері праці. Унаслідок цього закон щодо запобігання мобінгу на сьогодні не працює.

Ми отримуємо величезну кількість звернень від освітнього омбудсмена, від Державної служби з питань праці про масові порушення прав працівників унаслідок вчинення мобінгу на робочих місцях. Тому вам запропоновано законопроект, який підтримали всі фракції і групи на засіданні комітету. Ми розробили його разом. Прошу підтримати законопроект, щоб дозволити перевірки на робочих місцях і захистити українців від мобінгу в трудових відносинах (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від комітету – голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякова Галина Миколаївна. Будь ласка.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуючий, шановні народні депутати! Комітет на своєму засіданні ухвалив рішення підтримати цей законопроект і рекомендує Верховній Раді прийняти його за основу.

До законопроекту було одне застереження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Проектом передбачається відновлення перевірок, якщо є скарги щодо мобінгу. Таких скарг уже декілька сотень, перевалюють за половину тисячі. Уповноважений з прав людини просить до другого читання врегулювати таке проблемне питання, як відновлення перевірок щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тому прошу народних депутатів бути уважними до цього законопроекту і підключитися також податковому комітету пана Гетманцева.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти. Божков, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БОЖКОВ О.В. Прошу передати слово Юлії Гришиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Гришина. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Друзі, скажу дуже коротко. Я хочу подякувати всім фракціям і групам, що ми разом напрацювали цей законопроект. Ми єдині в питанні захисту трудових прав наших працівників від переслідувань і різноманітних видів тиску. Тому прошу підтримати цей законопроект і швидше переходити до голосування, оскільки є спільна позиція всього залу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Олександр, прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, мобінг – насправді величезна проблема. Хочу запитати: а ми знаємо, де і стосовно кого прямо зараз відбувається мобінг у нашій державі? Стосовно тих, хто нас рятує в прямому сенсі цього слова, – рятувальників і пожежників. Тому що прямо зараз у структурах ДСНС відбувається тиск на співробітників, кожній пожежній частині спустили план, скільки людей вони мають віддати на мобілізацію. Працівників примушують писати заяви типу добровільно, скорочують графік чергувань, щоб вони чергували не добу через три, а добу через дві, щоб звільнити – і на мобілізацію. Це і є мобінг. Нищать прямо зараз ДСНС!

Після того, як у Верховній Раді вдалося порушити питання, що уряд прийняв постанову про бронювання лише до 50 відсотків співробітників ДСНС, начебто з'явилося рішення міністра внутрішніх справ та міністра оборони (начебто, бо цього документа ще ніхто чомусь не бачив) про бронювання 90 відсотків співробітників ДСНС, а співробітників оперативних підрозділів, власне, рятувальників, пожежників, хіміків, інженерів – 100 відсотків. Але де це рішення? Його ніхто не бачив. Міністра внутрішніх справ немає, він так і не дійшов до Верховної Ради, деся загубився між своїм міністерством та Верховною Радою і не пояснив, що діється.

Прямо зараз відбувається мобінг і нищення ДСНС, тому звертаюся до вас: давайте разом це зупинимо, врятуємо рятувальників!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановна доповідачко, немає загальної

згоди в залі з цього приводу, і я наведу аргументи чому. Сьогодні дуже популярний заступник прокурора, який нажився на українцях. На кому конкретно він нажився? На українському підприємстві, створивши йому такі умови, за яких він може на цьому заробляти. Чи маємо ми якісь перестороги чи інструменти захисту підприємництва? Не маємо.

Інші правоохоронні органи також наживаються. Підприємці не мають можливості захиститися від цього. Ми нібито встановили мораторій на перевірки, оскільки наші підприємці несуть навантаження війни і повинні бути пріоритезовані в сьогоднішніх умовах, зокрема щодо умов праці. Чи має можливість захистити себе від мобінгу людина, яка найнялася до цього підприємця? Має. Ми жодних мораторіїв на захист цих людей не встановлювали. Тобто вони можуть звільнитися і перейти до конкурента. А ви знаєте, яка зараз проблема з вакансіями в наших підприємців? Це дуже легко робиться. Тобто якщо ми хочемо знівелювати добру ідею мораторію на перевірки, а ми лише нещодавно протягнули руку нашому підприємству, то робимо це шляхом творення винятків.

Я категорично проти мобінгу, але хотів би, щоб ми ставилися до цього системно. Якщо ми сказали мораторій, то мораторій, нехай підприємство виживе, стане на ноги, а після перемоги, вважаю, треба буде відновлювати судові процедури щодо поновлення прав громадян, зокрема в частині працевлаштування.

Ми категорично проти цього законопроекту, оскільки підприємець повинен бути звільнений від тиску чиновництва, у тому числі за скаргами громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Насамперед хочу подякувати авторам цього важливого, на нашу думку, законопроекту, який є продовженням законодавчих ініціатив, які вже працюють у нашій державі у сфері захисту від мобінгу. Але погоджуся з колегами, які виступали до мене. Тут дуже важливо знайти запобіжник, щоб контролюючі органи не могли зловживати цим правом, і не відкривати знову можливість додатково здійснювати перевірки всіх тих, хто сьогодні працює.

Заради справедливості слід сказати, що повного мораторію на перевірки не існує і зараз правоохоронні та контролюючі органи можуть здійснювати і здійснюють перевірки. Через те наше завдання до другого читання виписати норму таким чином, щоб дозволити здійснювати перевірку самого факту наявності мобінгу, про який буде вказано в заяві. Бо в іншому разі це буде ще одним тиском на людей, які створюють додану вартість і сплачують кошти, за які держава фінансує сектор безпеки і оборони. Нині потрібно оберігати всіх, хто працює і сплачує податки, створювати умови, щоб вивести з тіні тих, хто працює вчорну, і думати, чому все-таки вони так працюють і не сплачують податків.

Ми підтримаємо цей законопроект у першому читанні, а до другого читання будемо його доопрацьовувати, щоб не дозволити додатково тиснути на бізнес. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» щодо проведення перевірок в частині вчинення мобінгу» ([№ 11044](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Економте електроенергію. Разом до перемоги! Слава Україні!